

МІСІЯ
ДАБРЫНІ
Ў СІРЫ

4

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

29 САКАВІКА 2023 г.
СЕРАДА
№ 59 (29939)

МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ

ЧЫМ ЗДЗІЎЛЯЮЦЬ
СЕЛЬСКІЯ КЛУБЫ
10

ЦЫТАТА ДНЯ

Максім РЫЖАНКОЎ,
першы намеснік кіраўніка
Адміністрацыі Прэзідэнта:

«Па прапанове моладзі мы вырашылі стварыць Усебеларускую лігу дэбатаў. Будзем надказваць маладым людзям зразумельныя пытанні: як развіваецца наша краіна, што адбываецца ў свеце. Падключым да гэтага працэсу вядучыя ВНУ нашай краіны. Асноўнай пляцоўкай хочам зрабіць Акадэмію кіравання, таму што тут ёсць метадычнае суправаджэнне. Вельмі важна, што гэта ініцыятыва саміх юнакоў і дзяўчат. Яны хочуць надаць сабе арганізаваны характар, каб на працягу года гэтая ініцыятыва знаходзіла розныя магчымасці для правядзення такіх дэбатаў як на рэгіянальным узроўні, так і на рэспубліканскім».

Цэлы мех бярозавіку

Фота: Benita.

Лясгасы Гродзенскай вобласці пачалі нарыхтоўваць бярозавы сок. Каб забяспечыць гаючым напоем усіх ахвотных, збор вядуць у Лунненскім, Свідзельскім, Азёрскім, Берштаўскім, Навагрудскім і Парэцкім лясніцтвах.

На здымку: нарыхтоўшчык соку Аляксандр ТРОЦКІ і ляснік Лунненскага лясніцтва Аляксандр МЕЛЕХ.

Па палічках

УСЁ ПРА БІЯМЕТРЫЧНЫЯ ДАКУМЕНТЫ

Лічбавыя зносіны
з дзяржавай праз ID-картку

Крыху больш чым 2 % беларусаў ужо маюць біяметрычныя дакументы, прычым атрымліваць іх грамадзяне краіны могуць па жаданні, а іншаземцы — абавязкова. За паўтара года (ад пачатку выдачы новых дакументаў з 1 верасня 2021-га) жыхары краіны атрымалі 165 тысяч ID-картак, а іншаземныя грамадзяне і асобы без грамадзянства — больш як 58 тысяч біяметрычных пасведчанняў на жыхарства. Звыш 135 тысяч чалавек атрымала біяметрычныя пашпарты для выезду за мяжу. Навошта патрэбныя пін-коды да ідэнтыфікацыйнай карткі, куды ідуць адбіткі пальцаў, як аднавіць страчаны дакумент? На гэтыя і іншыя пытанні адказалі спецыялісты.

ЯК АТРЫМАЦЬ ID-КАРТКУ?

Біяметрычныя дакументы ў Беларусі вырабляюцца адпаведна з патрабаваннямі Міжнароднай арганізацыі грамадзянскай авіяцыі (ICAO), яны характарызуюцца высокай ступенню абароны.

СТАР. 3

Ноў-хаў

Тэхналагічны СУВЕРЭНІТЭТ КРАІНЫ ПРАЗ МАДЭРНІЗАЦЫЮ ПРАМЫСЛОВАСЦІ

Агульнавядома, што мадэрнізацыя і рэканструкцыя прамысловых прадпрыемстваў забяспечвае эканамічную бяспеку і незалежнасць краіны. Эксперты распавялі аб інавацыйных тэхналогіях прамысловай галіны, аб тэхналогіях стварэння экспертна арыентаванай тэхнікі і, у выніку, аб падтрымцы прадпрыемстваў у рэалізацыі інавацыйных праектаў бізнесу ў высокатэхналагічнай сферы.

Стаўка на робатаў

«Пасля распаду СССР у нас застаўся вельмі магутны прамысловы комплекс. Наша заслуга ў тым, што мы яго захавалі і ён паспяхова развіваецца ўжо амаль 30 гадоў. Сучасныя тэндэнцыі развіцця машынабудавання — электрыфікацыя і інтэлектуалізацыя транспарту. Гэта і лічбавыя «двайнікі», і лічбавыя тэхналогіі. Наш інстытут у гэтым актыўна ўдзельнічае, мы працуем з усімі буйнымі прамысловымі прадпрыемствамі галіны. Сярод нашых кліентаў — БЕЛАЗ, МТЗ, МАЗ, «Белкамунмаш», — адзначыў генеральны дырэктар Аб'яднанага інстытута машынабудавання Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі Сяргей ПАДДУБКА. — Дзякуючы супрацоўніцтву з вядучымі ВНУ краіны мы атрымліваем падрыхтаваных спецыялістаў, далучаем іх да працэсу развіцця сучасных тэхналогій і паспяхова працуем з прадпрыемствамі над самымі складанымі задачамі».

СТАР. 3

КОРАТКА

- Віцебскія энергетыкі распрацавалі новую сістэму інтэлектуальнага кіравання вулічным асвятленнем.
- Скрынінг першасных імунадэфіцытаў у новаароджаных запускаюць у Мінску з 1 красавіка.
- Беларусь уводзіць ліцэнзаванне вывазу збожжавых.
- Першыя пастайкі ў Беларусь зімбабвійскай баваюны чакаюцца ў чэрвені-ліпені 2023 года.
- Новы цягнік у зносінах Мінск — Архангельск пачне курсіраваць з 22 красавіка 2023 года.

ISSN 1990 — 763X

Падпішыся на «Звезду» — і выйграй карысныя прыз!

Ідзе падпіска на II квартал 2023 года

ВЯСНА І ЛЕТА — З ЛЮБІМАЙ ГАЗЕТАЙ!

ПРЭЗІДЭНТ ЗВЕРНЕЦА З ПАСЛАННЕМ ДА НАРОДА І ПАРЛАМЕНТА

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 31 сакавіка звернецца са штогадовым Пасланнем да беларускага народа і парламента, паведамляе журналістам кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Ігар СЕРГЕЕНКА.

«Я хацеў бы адзначыць, што пытанні развіцця дзяржавы і грамадства знаходзяцца ў пастаянным полі зроку кіраўніка дзяржавы. Паглядзіце, які насычаны графік у Прэзідэнта. Літаральна нядзюна прайшоў шэраг мерапрыемстваў з удзелам Прэзідэнта. Гэта пасяджэнне Савета Міністраў, пасяджэнне Савета бяспекі, нарада з сілавым блокам краіны, наведванне прамысловых прадпрыемстваў, паездкі ў замежжа, дзе адбыліся сустрэчы з кіраўнікамі і прадстаўнікамі дружалюбных нам краін. У ходзе гэтых мерапрыемстваў, вядома ж, вырашаліся сур'ёзныя дзяржаўныя задачы, па розных напрамках: і бягучай дзейнасці, і на перспектыву. Літаральна ўчора пры назначэнні кіруючых кадраў мясцовых выканаўчых органаў улады Прэзідэнт абзначыў цэлы спектр і праблем, і адначасова задач, якія датычацца не толькі тых кіраўнікоў, якія былі назначаны, але і ўсіх дзеючых сёння кіраўнікоў вертыкалі ўлады», — расказаў Ігар Сергеенка.

Прэзідэнт адзначыў, што год будзе асаблівым. «Асаблівым ён будзе ў тым ліку ў плане падрыхтоўкі да найважнейшых палітычных падзей — электаральнай кампаніі. У 2024 годзе ў нас пройдзе адначасова выбары ў парламент і мясцовыя Саветы дэпутатаў. І ўпершыню фактычна ў новым фармаце — выбары дэлегатаў Усебеларускага народнага сходу. Усе гэтыя працэсы будуць праходзіць практычна адначасова. Гэта вялікі, вядома ж, аб'ём арганізацыйнай работы, падрыхтоўчай. Гэта даволі сур'ёзныя і маштабныя мерапрыемствы. Але наперадзе нас чкае яшчэ адно знакавае, фундаментальнае мерапрыемства — гэта штогадовае Пасланне Прэзідэнта беларускаму народу і парламенту. Яно адбудзецца літаральна на гэтым тыдні — 31 сакавіка, у пятніцу, — адзначыў кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта. — Я хацеў бы яшчэ раз падкрэсліць, што дадзенае мерапрыемства знакавае, фундаментальнае, дзе Прэзідэнт у сваім выступленні

вызначае найбліжэйшую стратэгію развіцця нашай краіны ва ўмовах геапалітычнай абстаноўкі, якая дынамічна мяняецца. Але гэта ж у першую чаргу і адказ на тых пытанні, якія хвалююць нашых грамадзян. Гэта аналіз той абстаноўкі, якая складваецца тут і цяпер, а таксама на перспектыву. Для якаснай падрыхтоўкі пакета документаў па даручэнні Прэзідэнта Адміністрацыяй былі задзейнічаны розныя дзяржаўныя, грамадскія структуры, навуковая супольнасць. Арганізавана вывучэнне тэндэнцый развіцця абстаноўкі ў рэгіёнах і грамадскай думкі. Гэтыя матэрыялы даюць магчымасць кіраўніку дзяржавы дадаткова прааналізаваць тую сітуацыю, якая складваецца ў краіне, і вызначыць комплексна тое Пасланне, тых думкі, якія будзе Прэзідэнт закладваць у тэкст. Хацеў бы адзначыць, што Прэзідэнт працягвае работу над Пасланнем. Сітуацыя дынамічна мяняецца, практычна штодзённа, і гэты документ патрабуе актуалізацыі».

Плануецца, што мерапрыемства пройдзе ў традыцыйным для апошніх гадоў фармаце — ва ўрачыстай абстаноўцы ў Палацы Рэспублікі. «У ім прымуць удзел дэпутаты Палаты прадстаўнікоў, члены Савета Рэспублікі, кіраўнікі міністэрстваў, дзяржаўных камітэтаў, мясцовых органаў улады, прадстаўнікі працоўных калектываў, прамысловых прадпрыемстваў, сельскай гаспадаркі, навукі, адукацыі, аховы здароўя, сродкаў масавай інфармацыі, дыпламатычнага корпуса, акрэдытаванага ў Мінску, дэлегацыі ўсіх рэгіёнаў і горада Мінска. Плануецца, што ў мерапрыемстве прымуць удзел больш за 2,5 тыс. чалавек», — падкрэсліў Ігар Сергеенка.

«Мы разумеем, што Пасланне — гэта перш за ўсё зварот да беларускага народа, але, зразумела, аўдыторыя будзе значна шырэйшая. Гэта яшчэ адна магчымасць для кіраўніка дзяржавы данесці дзяржаўную пазіцыю нашай краіны да народаў тых краін, камунікацыі з якімі з-за пэўных акалічнасцяў і абвастрэння міжнароднай абстаноўкі, пэўнага геапалітычнага процістаяння крыху страчаны. Упэўнены, што выступленне кіраўніка дзяржавы будзе яркім, цікавым, вострым і актуальным», — сказаў кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта.

БелТА.

«МЫ ЗРОБІМ МАКСІМАЛЬНА ЎСЁ МАГЧЫМАЕ, КАБ АКАЗАЦЬ ДАПАМОГУ І ПАДТРЫМКУ НАШЫМ СЯБРАМ З ЗІМБАБВЭ»

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка правёў рабочую сустрэчу з міністрам замежных спраў і міжнароднага гандлю Зімбабвэ Фрэдэрыкам Шава. Як пажартаваў Аляксандр Лукашэнка, сустракаючы гасцей, напрыканцы сакавіка надвор'е паказала афрыканскім гасцям, што такое зіма ў Беларусі.

«Вельмі добра, што мы вытрымліваем нашы дамоўленасці і вы сёння знаходзіцеся ў Беларусі з дзелавым візітам. Я яшчэ раз хачу пацвердзіць гатоўнасць Беларусі да цеснага супрацоўніцтва. Мы намерзілі спецыяльны план работы з Зімбабвэ і строга гатовы прытрымлівацца гэтых планаў і заданняў. У той жа час намерзілі некаторыя новыя напрамкі супрацоўніцтва, перш за ўсё ў гуманітарнай сферы», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. Ён нагадаў, што са сваім калегам з Зімбабвэ Эмерсанам Мнангава дамовіўся ўдзяліць вялікую ўвагу супрацоўніцтву ў сферы мацярынства, дзяцінства, аховы здароўя, дзіцячага харчавання. Кіраўнік дзяржавы выказаў спадзяванне, што хутка ў Беларусь прыедзе жонка прэзідэнта, якая ў Зімбабвэ займаецца гэтым пытаннем. «Вы павінны ведаць, што мы зробім максімальна ўсё магчымае, каб аказаць тут дапамогу і падтрымку нашым сябрам з Зімбабвэ. На нас вы можаце разлічваць у гэтым плане», — паабяцаў Аляксандр Лукашэнка.

Што датычыцца гандлёва-эканамічных адносін, то, па словах беларускага лідара, шляхі вядомыя: «Мы гатовы з вамі не проста абменьвацца таварамі — мы гатовы ствараць сумесныя прадпрыемствы ў вас. Мы гатовы прыняць вашы інвестыцыі ў Беларусь, калі гэта будзе вас цікавіць. І на цалкам высокай цывілізаванай аснове будуюць супрацоўніцтва ў сферы эканомікі. Усе дамоўленасці, якіх мы дасягнулі падчас майго візіту ў вашу краіну, будуць няўхільна выконвацца». Прэзідэнт падкрэсліў, што на міждзяржаўным узроўні створана камісія. Развіццё ўзаемаадносін паміж Беларуссю і Зімбабвэ кантралюе віцэ-прэм'ер Пётр Пархомчык. Прэзідэнт адзначыў, што яго спецыяльны пасланнік Віктар Шайман часта наведвае Зімбабвэ. «Калі тэрмінова нейкія пытанні ўзнікнуць, я праз яго буду інфармаваць і вас, і майго калегу — прэзідэнта Зімбабвэ. Таму вы можаце разлічваць на нашы самыя добрыя і рашучыя адносіны з вашай краінай», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт нагадаў, што намячаўся шэраг праграм па супрацоўніцтве на шматбаковай аснове з удзелам Беларусі, Зімбабвэ і іншых дзяржаў. «Калі ў вас будзе да гэтага цікаваць і ў гэтых краін, мы зробім усё неабходнае для таго, каб супрацоўнічаць з вамі», — пацвердзіў кіраўнік дзяржавы. Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што даволі падрабязна абмяркоўваў з Прэзідэнтам

Расіі сумеснае супрацоўніцтва з афрыканскімі дзяржавамі, перш за ўсё з Зімбабвэ, і атрымаў ад яго запэўніванні ў вялікай зацікаўленасці да выбудовання такога эфектыўнага ўзаемадзеяння.

«Словам, усё, што я абяцаў прэзідэнту, я зрабіў і працягваю рабіць, і можаце на нас разлічваць», — падсумаваў Аляксандр Лукашэнка.

У сваю чаргу Фрэдэрык Шава падзякаваў беларускаму лідару за запрашэнне і сустрэчу. «Давольце мне перадаць самыя цёплыя пажаданні ад вашага брата — прэзідэнта Зімбабвэ. Ён перадае вам пажаданні моцнага здароўя і далейшага развіцця паміж нашымі краінамі», — сказаў ён. Міністр падзякаваў ураду Беларусі і свайму беларускаму калегу за арганізацыю візіту, гасціннасць, праяўленую да членаў дэлегацыі.

Валерыя СЦЯЧКО.

У тэму

Пасол Зімбабвэ ў Беларусі будзе прызначаны ў найбліжэйшы час

Пасла сустрэчы з Прэзідэнтам Беларусі Фрэдэрык Шава сустрэўся з беларускімі журналістамі. Ён адзначыў, што паміж Зімбабвэ і Беларуссю склаліся выдатныя адносіны, дзякуючы чаму бакі развіваюць супрацоўніцтва ў розных сферах і вывучаюць новыя магчымасці для ўзаемадзеяння. «Вельмі інтэнсіўна развіваецца супрацоўніцтва ў галіне сельскай гаспадаркі. І Беларусь вельмі садзейнічае забеспячэнню харчовай бяспекі Зімбабвэ, пастаўляючы трактары і іншую сельскагаспадарчую тэхніку. Мы ў поўнай меры выкарыстоўваем гэту магчымасць. Спадзяёмся, што дзякуючы такім візітам, які гэты, мы зможам палепшыць, нарасціць нашу актыўнасць у сферы сельскай гаспадаркі», — сказаў міністр.

Фрэдэрык Шава расказаў, што правёў плённыя перагаворы з міністрам замежных спраў Беларусі. Для дэлегацыі Зімбабвэ былі арганізаваны сустрэчы з іх беларускімі калегамі, якія працуюць у сферы сельскай гаспадаркі, грамадзянскай абароны, гандлю, прамысловай вытворчасці. Галоўнай падзеяй візіту стала адкрыццё ў Мінску Пасольства Зімбабвэ. «У Зімбабвэ ўжо ёсць Пасольства Беларусі. На прынцыпах ўзаемнасці Зімбабвэ днямі таксама адкрыла сваё пасольства ў Мінску. Мы зараз вызначыліся з работамі па ўладкаванні памшанню, дзе размяшчаецца пасольства. І гэты працэс будзе завершаны настолькі хутка, наколькі магчыма. Толькі пасля гэтага наш пасол будзе прызначаны. Гэта адбудзецца не ў аддаленай будучыні, а на працягу некалькіх наступных месяцаў», — сказаў Фрэдэрык Шава.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Парламент Японіі ўхваліў бюджэт з рэкорднымі ваеннымі расходамі

Бюджэтная камісія верхняй палаты парламента Японіі ўхваліла праект дэфіцытнага бюджэту на наступны фінансавы год (пачнецца ў красавіку 2023 года) з рэкорднымі расходамі ў 114,38 трыльёна іен (каля 870 млрд) на фоне росту ваенных выдаткаў у рамках плана ўрада па кардынальным умацаванні абароннага патэнцыялу на працягу пяці гадоў. Аб гэтым паведаміла агенцтва Kyodo. Галоўнай прычынай росту аб'ёму бюджэту стане заплававанае павелічэнне выдаткаў на абарону. Яны складуць 6,8 трлн іен (каля \$51,8 млрд), што ў 1,25 раза больш за паказчык бягучага года. 211,3 млрд іен (каля \$1,6 млрд) з іх будуць выдзелены на закупку ў ЗША крылатых ракет Tomahawk. Абаронныя выдаткі, як чакаліся, перавысяць адзнаку ў 1 працэнт ВВП, якая дзесяцігоддзямі лічылася лімітам для дадзенага артыкула бюджэту. 16 снежня мінулага года ўрад зацвердзіў абноўленую стратэгію нацыянальнай бяспекі, якая прадугледжвае павелічэнне абаронных расходаў

да 2027-га да 2 працэнтаў ВВП на ўзор НАТО. Прэм'ер-міністр Фуміо Кісіда распрадаўся забяспечыць фінансаванне бюджэту на абаронныя патрэбы да таго часу на ўзроўні 8,9 трлн іен (\$67,8 млрд).

У ЗША з пачатку года ў інцыдэнтах са стрэльбай загінула каля 10 тысяч чалавек

У Злучаных Штатах сёлета ад ужывання агнястрэльнай зброі загінула каля 10 тысяч чалавек, у тым ліку больш за 400 дзяцей. Аб гэтым паведаміла ТАСС са спасылкай на даследчую арганізацыю Gun Violence Archive. Паводле яе звестак, за першыя тры месяцы бягучага года быў зарэгістраваны 131 выпадак масавай стрэльбы. Днямі адбылася трагедыя ў прыватнай хрысціянскай школе ў амерыканскім горадзе Нэшвіл (штат Тэнэсі): трое дзяцей і трое дарослых былі забіты падчас перастрэлікі ў навучальнай установе. Паводле звестак паліцэйскага дэпартамента Нэшвіла, стрэльбу ў школе ўчыніла 28-гадовая жанчына. Gun Violence Archive адзначае, што інцыдэнты са стрэль-

бой у ЗША летас забралі жыцці больш за 43,6 тысячы чалавек. Больш за 37,9 тысячы чалавек летас загінулі раненні рознай ступені цяжкасці, у тым ліку 4,4 тысячы дзяцей. Больш як 1,6 тысячы дзяцей загінула.

Індыя пачне адпраўляць турыстаў у космас да 2030 года

Індыйская арганізацыя касмічных даследаванняў (Indian Space Research Organisation, ISRO) плануе да 2030-га наладзіць адпраўку турыстаў у космас і ўжо працуе над прызначэннем для такіх мэт модулем. Пра гэта распавёў кіраўнік індыйскага касмічнага ведамства Шрыдхар Паникер Самнатх, перадае ТАСС. «Вядуцца работы над уласным індыйскім модулем для касмічнага турызму, які будзе бяспечным і шматразовым», — заявіў Самнатх. Паведамляецца, што кошт палёту складзе, як мяркуюцца, прыкладна 60 мільёнаў рупій (каля 700 тыс. долараў). «Людзі, якія адпраўяцца ў гэтае падарожжа, таксама змогуць называць сябе астранаўтамі», — падкрэсліў кіраўнік ISRO. У хуткім часе ведамства плануе арганізаваць першы палёт пілатуемага касмічнага карабля Gaganyaan («Нябесны карабель»), яго першы запуск намечаны на 2024 год. Дакладная дата залежыць ад вынікаў іспытаў сёлета ў маі.

ТЭХНАЛАГІЧНЫ СУВЕРЭНІТЭТ КРАІНЫ ПРАЗ МАДЭРНІЗАЦЫЮ ПРАМЫСЛОВАСЦІ

(Заканчанне. Пачатак на 1-й стар.)

Таксама важна развіваць такі кірунак, як рабатызацыя. «Зараз сучасныя тэхналогіі абсталёўваюцца велізарнымі робататэхнічнымі комплексам. Напрыклад, не так даўно мы былі на адным з заводаў Кітая, дзе нам паказалі цэх па зборы аўтамабіляў. Яго назвалі «цёмны цэх», бо там не трэба ўключаць святло, работы цалкам займаюць чалавека і выконваюць усе аперацыі: робяць аўтамабільныя кузавы, зварку, афарбоўку. Атрымліваецца кругласутачная работа цэхаў», — распавёў Сяргей Паддубка. Таксама ён падкрэсліў, што рабатызацыя немагчымая без развіцця лічбавізацыі.

Гаворачы пра ўплыў санкцый, кіраўнік інстытута адзначыў: «У свой час мы разлічвалі на кантакты з развітымі краінамі ў частцы лічбавай электронікі. Цяпер з'явіліся пэўныя складанасці, але дзякуючы тым зачынам, якія ў нас ёсць, мы працуем з нашымі дружальнымі краінамі. Асабліва з Кітаем. Мы наладжваем адносіны з вядучымі пастаўшчыкамі і вытворцамі аўтамабільнай тэхнікі. Гэтыя кантакты пашыраюцца і развіваюцца. Думаю, мы будзем і далей паспяхова развівацца. Там, дзе мы страцілі нейкія сувязі, адноўім іх з новымі партнёрамі», — канстатаваў ён.

Сярод прарыўных тэхналогій Сяргей Паддубка вылучыў аўтаматызацыю і рабатызацыю. Сучасныя прамысловыя тэхналогіі немагчымыя без робататэхнічных комплексаў. А рабатызацыя немагчымая без лічбавізацыі. У 2021 годзе прынята Комплексная дзяржаўная праграма развіцця электратранспарту на 2021—2025 гады. А Аб'яднаны інстытут машынабудавання

Нацыянальнай акадэміі навук краіны — галоўнае прадпрыемства, каардынатар працэсу па стварэнні новых кампетэнцый у галіне электрапрывада, кампанентнай базы электратранспарту.

Два вектары

У сваю чаргу, **дэкан машынабудавання факультэта БНТУ Андрэй САФОНАЎ** падкрэсліў значнасць сістэмы адукацыі ў забеспячэнні тэхналагічнага суверэнітэту краіны. «Відавочна, што без якаснай падрыхтоўкі кадраў немагчыма далейшае развіццё», — паведамаў ён. Андрэй Сафонаў назваў два вектары, па якіх неабходна развіваць прамысловасць. «Першы вектар — цесная сувязь прамысловасці, адукацыі і навукі. Гэта павінна пераходзіць у практычную плоскасць і штодня рэалізоўвацца. Другі — больш вузкае аб'яднанне намаганняў і патэнцыялаў Расіі і Беларусі. Зараз расійскі бок асабліва ўвагу ўдзяляе навуковаму, вытворчаму і адукацыйнаму патэнцыялу нашай краіны. Напрыклад, з БНТУ падпісаны дагаворы і рэалізоўваюцца праграмы

па стварэнні і развіцці перадавой інжынернай школы Саюзнай дзяржавы», — расказаў ён. Напрыклад, добра сябе зарэкамендаваў тандэм Пскоўскага дзяржаўнага ўніверсітэта і БНТУ па стварэнні перадавой інжынернай школы ў галіне станкабудавання.

«Мы вялікую ўвагу ўдзяляем развіццю лічбавізацыі ў адукацыі. З дапамогай лічбавых, камп'ютарных тэхналогій з большай эфектыўнасцю сістэматызуем падрыхтоўку спецыялістаў», — дадаў дэкан. На думку Андрэя Сафонава, без уласных асноўных сродкаў вытворчасці нельга марыць аб развіцці аўтамабілебудавання і іншых галін прамысловасці. Сёння асобныя прадпрыемствы, якія сваё часова набылі замежныя станкі, пасля сутыкнуліся з праблемамі, трапіўшы ў пэўную тэхналагічную, тэхнічную залежнасць, але... Родная Айчына не без уласных «кулібынь». Цяпер практычна палова сапраўды актыўных інжынераў з машынабудавання падрыхтоўкай займаецца стварэннем уласнай базы праграмнага забеспячэння замежных станкоў.

Таму неабходна сыходзіць ад такой практыкі, ствараючы свае станкі, якія вельмі патрэбны краіне. «Асабліва ўвагу неабходна аддаваць развіццю лічбавізацыі ў адукацыі. Індустрыя 4.0 — гэта рэальнасць, у якой павінны расці нашы студэнты і маладыя спецыялісты. У БНТУ, непасрэдна на машынабудавальным факультэце, мы перайшлі ў плоскасць рэалізацыі гэтых задач», — лічыць дэкан.

Без імарту цяжка, але можна

Гаворачы аб імпартазамыячэнні, **загачык лабараторыі Аб'яднанага інстытута машынабудавання НАН Беларусі, прафесар кафедры «Тэхналогія машынабудавання» БНТУ Марат БЕЛАЦАРКОЎСКІ** адзначыў: «Адна з задач, якая перад намі стаіць, — рознымі метадамі аднавіць дэталі, якія на стыкавачых вузлах, аўтамабілях, сельскагаспадарчай тэхніцы зроблены з мяжой. Гэта не так проста, як здаецца на першы погляд. Але мы гэтым займаемся, і доволі паспяхова, — акцэнтаваў увагу ён.

«Таксама толькі мы на постаўкай прасторы займаемся такой прарыўнай тэхналогіяй, як нанясенне адносна тоўстых металічных пакрыццяў на полімерныя вырабы. Гэта трэба для касмічнай сферы, беспілотнага транспарту. Гэта вельмі запатрабаваны кірунак. Як толькі мы правялі эксперыменты і зрабілі першыя ўзоры, адразу ж з намі заключыла дагаворы карэйская кампанія LG Electronics, і мы з ёй два гады супрацоўнічалі, — сказаў прафесар. — Акрамя таго, у нас з'явіліся сур'ёзныя партнёры ў асобе кітайскіх спецыялістаў. Ім вельмі падабаюцца нашы нестандартныя рашэнні».

У цэлым, паводле яго слоў, у інстытута распрацавана доволі вялікая колькасць разнастайных тэхналогій, але да прамысловага ўкаранення іх не так проста дасягнуць. «У нас ёсць вельмі добрая школа, і мы імкнёмся яе захаваць. Самае галоўнае — выхаваць маладое пакаленне, якое б і далей працягнула развіваць нашу навуку», — падкрэсліў Марат Белацаркоўскі.

Лічбавыя тэхналогіі

Загачык лабараторыі прамысловай робататэхнікі Брэсцкага дзяржаўнага тэхнічнага ўніверсітэта Валерый КАСЬЯНІК распавёў аб трох асноўных тэхналогіях у сферы лічбавізацыі, якімі займаецца дадзена лабараторыя. «Першая — тэхналогія калабарачыйных робатаў. Гэта досыць новая ідэя, рэалізаваная дацкімі студэнтамі ў 2010-х гадах. Такі робат можа і павінен працаваць з чалавекам. Гэта не дзве ўзаемавыключальныя сутнасці. І гэта правільна. Робат забірае на сябе рутынную работу, а чалавек займаецца інтэлектуальнай. Яны дапаўняюць адзін аднаго», — адзначыў ён.

Другая — тэхналогія лічбавых «двайнікоў», або лічбавага інжынірыngu. «Гэта выкарыстанне розных лічбавых інструментаў для павышэння эфектыўнасці праектавання. Значыць, скарачаецца час з'яўлення тэхнічнага рашэння, яго праверка адбываецца без фізічных прататыпаў, што моцна патаньняе працэс распрацоўкі», — звярнуў увагу загачык лабараторыі.

І трэцяя тэхналогія, якая цяпер перажывае вялікі ўздым, — штучны інтэлект. «Мы часткова займаемся гэтай тэхналогіяй. Яна вельмі карысная пры апрацоўцы даных», — дадаў Валерый Касьянік.

Сяргей КУРКАЧ.

УСЁ ПРА БІЯМЕТРЫЧНЫЯ ДАКУМЕНТЫ

(Заканчанне. Пачатак на 1-й стар.)

Гэта разнастайныя ахоўныя фарбы, вільгацеўстойлівая папера з ахоўнымі валонкамі, ахоўная прашывачная нітка, электронны чып і многае іншае, паведамаў **Павел ХРЫШЧАНОВІЧ**, намеснік начальніка дэпартамента па грамадзянстве і міграцыі Міністэрства ўнутраных спраў:

— На інтэгральнай мікрасхеме ўтрымліваюцца біяметрычныя даныя грамадзяніна: фотавяява, адбіткі пальцаў, электронны лічбавы подпіс (ЭЛП). Усе інфармацыйныя рэсурсы МУС інтэграваны ў Агульнадзяржаўную аўтаматызаваную інфармацыйную сістэму (ААІС), з якой грамадзяне могуць атрымліваць звесткі, якіх няма на ID-картцы. Гэта рэгістрацыя па месцы жыхарства, даныя пра шлюб, пра дзяцей і пра валіднасць (сапраўднасць) карткі.

Працэдура прыёму папер на атрыманне біяметрычных дакументаў максімальна спрошчана. Чалавеку дастаткова звярнуцца ў падраздзяленне дэпартамента па грамадзянстве і міграцыі, прадставіць свой пашпарт і аплациць дзяржпошліну. Супрацоўнік дэпартамента на месцы зробіць фота з'яўніка, пры дапамозе графічнага планшэта атрымае ўзоры яго подпісу, здыме адбіткі ўказальных пальцаў. Пасля з'яўніка атрымлівае сваю заяву, распісваецца

ў ёй і правярае свае персанальныя даныя, а супрацоўнік дэпартамента з дапамогай свайго ЭЛП накіроўвае заяву спачатку ў цэнтр апрацоўкі даных, а потым — у цэнтр персаналізацыі.

— **Адбіткі здымаюцца па пэўнай матэматычнай формуле, запісваюцца на чып і ў інфармацыйны рэсурс МУС для наступнай зверкі паўторнасці. Прымяняюцца ў нейкіх крміналістычных уліках гэтыя адбіткі не могуць, — удакладніў Павел Хрышчановіч. — А цэнтр персаналізацыі ў Беларусі**

адзіны для краіны і знаходзіцца ў Мінску ў адрозненне ад папярвых пашпартаў, якія друкуюцца дэцэнтралізавана ў бюро пашпартызацыі ў кожным абласным цэнтры.

ШТО РАБІЦЬ, КАЛІ ЗГУБІЎ ПІН-КОД?

Гатовую ID-картку грамадзянін атрымлівае разам з канвертам, у якім знаходзяцца два пін-коды і адзін пак-код. Першы пін патрэбны, каб дазволіць доступ сістэме да персанальных даных чалавека, а другі — для пацвярджэння электроннага подпісу кліента дзяржпаслуг. Пак-код патрэбны, калі папярэдняя інфармацыя будзе ўведзена памылкова.

— **Калі вы згубілі свой пін-канверт і не памятаеце коды, вам прыйдзеца мяняць ID-картку за ўласны кошт, бо ў сістэме МУС гэтая інфармацыя захоўваецца толькі на працягу трох месяцаў пасля выдачы дакумента, — звярнуў увагу спецыяліст.**

Першую ID-картку грамадзянін атрымлівае толькі па адрасе рэгістрацыі, а ўсе наступныя — у любым месцы Беларусі.

КОЛЬКІ КАШТУЮЦЬ БІЯМЕТРЫЧНЫЯ ДАКУМЕНТЫ?

Для непаўналетніх ID-картка бясплатная (хоць вялікага сэнсу ў яе атрыманні няма,

лічаць спецыялісты, бо для пэўных дзяржпрацэдур дастаткова пасведчання аб нараджэнні дзіцяці). Пенсіянеры і інваліды I і II груп заплацяць за ID-картку адну базавую велічыню (цяпер — 37 рублёў). Астатнія — 1,5 базавай велічыні.

Біяметрычны пашпарт для непаўналетніх, пенсіянераў і інвалідаў I і II груп каштуе 1,5 базавай велічыні. Для ўсіх астатніх — дзве базавыя.

ДЛЯ ЧАГО БЕЛАРУСУ ДВА ПАШПАРТЫ?

У пачатку біяметрычнага праекта людзі часта звярталіся ў МУС, указваючы важны момант. Калі яны падавалі пашпарт у пасольства для атрымання візы, яго на дватры тыдні забіралі, і грамадзяне заставаліся ўвогуле без дакумента, які сведчыць асобу. Каб вырашыць праблему, беларусы могуць атрымліваць два ідэнтычныя біяметрычныя пашпарты, праўда, з рознымі нумарамі, абазначыў прадстаўнік Міністэрства ўнутраных спраў:

— **Такім чынам, можна адзін пашпарт здаць у пасольства, а па другім — выязджаць за мяжу. Сёння такой паслугай скарысталася больш як восем тысяч грамадзян.**

Ірына СІДАРОК.

МЕДЫЦЫНСКІ СПЕЦНАЗ

У Цэнтральным доме афіцэраў адбылася цырымонія ўшанавання ваеннаслужачых, якія выконвалі гуманітарную місію ў Сірыі

На працягу 30 дзён спецыялісты медыцынскага атрада спецыяльнага прызначэння 432-га галоўнага ваеннага клінічнага медыцынскага цэнтра Узброеных Сіл аказвалі медыцынскую дапамогу сірыйскаму народу, які пацярпеў у выніку землетрасення. Як заўважыў на цырымоніі ўзнагароджання міністр абароны Віктар Хрэнін, усе гэтыя людзі — героі, сапраўдныя патрыёты нашай краіны, якія з гонарам выканалі заданне, пастаўленае кіраўніком дзяржавы.

Як раскажаў начальнік медыцынскага атрада спецыяльнага прызначэння палкоўнік медыцынскай службы Андрэй ГУРЫНОВІЧ, аб тым, што ім трэба ляцць у Сірыю, медыкі ў пагонах даведваліся за тры дні да вылету. У гэтую краіну, якая пацярпела ад землятруса, выехалі 45 чалавек. Сярод іх — урачы-спецыялісты хірургічных і тэрапеўтычных спецыяльнасцяў, анестэзіёлагі-рэаніматологі, а таксама медыцынскія сёстры, вадзіцелі і спецыялісты вузкіх спецыяльнасцяў: электрыкі, сувязісты, якія былі неабходны для паўнага самастойнага забеспячэння беларускай дэлегацыі.

За час знаходжання ў Сірыі клінічнай Арабскай Рэспубліцы медыцынскія супрацоўнікі з Беларусі аказалі дапамогу больш як тром тысячам пацыентаў. Не адмаўлялі нікому, хто да іх звяртаўся. А звярталіся не толькі з траўмамі пасля землятруса, а нават з хранічнымі захворваннямі.

Як прызнаўся Андрэй Гурыновіч, самая галоўная цяжкасць, з якой сутыкнуліся ў Сірыі беларусы, — моўны бар'ер. «Аднак дзякуючы сірыйскаму боку і нашаму перакладчыку, у нас усё атрымалася, — заўважыў ён. — Гэтая місія адрознівалася ад папярэдніх тым, што ў Сірыю выехаў медыцынскі атрад спецыяльнага прызначэння ў поўным складзе. У Ліване ў нас кожны год выяжджалі асобныя прадстаўнікі медыцынскага

атрада, хірургічная брыгада — два ўрачы і дзве медыцынскія сястры. Тое, што больш за палову нашага медыцынскага персаналу прайшло праз місію Часовых сіл ААН у Ліване, нам вельмі спатрабілася ў Сірыі. Ранейшыя зносіны з арабскім насельніцтвам вельмі дапамаглі. Мы паспелі пазнаёміцца з менталітэтам, культурай. Мы ехалі ў Сірыю ўжо дасведчанымі».

Нагледзячы на тое што за час знаходжання ў Сірыі беларускіх медыкаў фіксаваліся паўторныя штуршы — землетрасенне было магнітудай 4,5 бала, — ніхто з медатрада не пацярпеў. — У мяне сёння прыемная місія — ушаноўваць людзей самай гуманнай прафесіі, якія і ў мірны час выконваюць свае задачы, клопачы і захоўваюць самае дарагое, што ёсць у нас — здароўе і жыццё, — звяртаючыся да ваеннаслужачых, якія прымалі ўдзел у гуманітарнай місіі ў Сірыі, адзначыў міністр абароны генерал-лейтэнант Віктар Хрэнін. — Вельмі прыемна, што менавіта ваенныя людзі выканалі місію, аказвалі дапамогу людзям, якія трапілі ў цяжкую сітуацыю ў Сірыі клінічнай Арабскай

Рэспубліцы. Вы на справе доказалі, што з'яўляецеся сапраўднымі патрыётамі нашай Радзімы, людзьмі, якія верныя воінскаму абавязку, нашай краіне і народу.

Як звярнуў увагу кіраўнік абароннага ведамства, у медыцынскага атрада, накіраванага ў Сірыю, была магчымасць на свае вочы пераканацца, у што можа пераўтварыцца краіна, якая трапляе пад уздзеянне агрэсіўнай, радыкальнай палітыкі Злучаных Штатаў. «Алепа (горад у Сірыі. — «Зв.») некалі называўся горадам-казкай, — нагадаў Віктар Хрэнін. — Вы ўбачылі, у што ён пераўтварыўся ў выніку грамадзянскай вайны. Вось да чаго нас падштурхвалі ў 2020 годзе і працягваюць гэта рабіць цяпер. Нам ні ў якім разе нельга гэтага дапусціць!»

Начальнік аперацыйнага аддзялення медыцынскага атрада спецыяльнага прызначэння капітан медыцынскай службы Аліна ЕМЯЛЯНЕНКА падзялялася, што да камандзіроўкі ў Сірыю яна была ўжо падрыхтаваная. Толькі ў лютым вярнулася ў Беларусь пасля выканання місіі Часовых сіл ААН у Ліване. Літаральна праз некалькі дзён урач адправілася ў іншую арабскую рэспубліку. «Пацыенты звярталіся з рознымі паталогіямі, у тым ліку хірургічнымі, — раскажала Аліна Емяльяненка. — Нямаюча траўматычных пацыентаў, якія прыходзілі непасрэдна з траўмамі, атрыманымі ў выніку землятруса. Вопыт, набыты ў Сірыі клінічнай Арабскай Рэспубліцы, новы для мяне: мы ехалі аказваць дапамогу пацыентам, якія пацярпелі пасля землятруса, — амаль баявы вопыт. Місія ў Ліване была іншая». Апошнім разам там Аліна знаходзілася каля пяці месяцаў, першая місія ў Ліван доўжылася для жанчыны амаль год.

Адзіным беларускім журналістам, які асвятляў гуманітарную місію нашых медыкаў у Сірыі, быў намеснік начальніка 2-га карэспандэнцкага аддзела Ваеннага інфармацыйнага агенцтва «Ваар» маёр Алег НЯКАЛА. Менавіта дзякуючы яму мы даведваліся, як медыкі з Беларусі дапамагаюць сірыйскаму народу, які быў вельмі ўдзячны нам, у першую чаргу кіраўніку дзяржавы, за гэта. У той час як асноўныя сілы суўзгодна супольнасці былі перакінуты на ліквідацыю наступстваў землятруса ў Турцыі, менавіта Беларусь — адна з нямногіх краін, якая працягнула руку дапамогі ў Сірыі.

Нагледзячы на тое, што за час сваёй службы ваеннаму карэспандэнту за межамі краіны ўдалося пабавіць неаднойчы (падчас Міжнародных армейскіх гульняў, вучэнняў), гэтую камандзіроўку Алег Някала не забудзе ніколі. Ён добра разумее, што будзе неясна: прычым не толькі з пункту гледжання таго, што нядаўна ў Сірыі адбыўся землятрус, а яшчэ і таму, што дагэтуль краіна знаходзіцца ў стадыі грамадзянскай вайны. «Самі сірыйцы былі настроены да нас вельмі добразачыніва, — адзначыў Алег Някала. — Калі мы выхадзілі ў горад, спрабавалі нас нечым пачаставаць: беларусы яны ўспрымалі як сваіх ратавальнікаў».

Больш падрабозна пра гуманітарную місію медыцынскага атрада спецыяльнага прызначэння 432-га галоўнага ваеннага клінічнага медыцынскага цэнтра Узброеных Сіл у Сірыі — у публікацыі журналіста, які на працягу месяца знаходзіўся там у складзе беларускай дэлегацыі.

Бераніка КАНЮТА.
Фота БелТА.

Унікальны досвед

Місія ўзаемадапамогі і дабрыні

Тысячы грамадзян Сірыі атрымалі высокакваліфікаваную медыцынскую дапамогу нашых спецыялістаў

Беларускі ваенна-палявы шпіталь у Алепа завяршыў сваю гуманітарную місію. Наш кантынгент вярнуўся ў Беларусь. Сустрэклі медыкаў у пагонах як герояў — з кветкамі, аркестрам, хлебам-салю.

Каля месяца таму медыцынскі атрад спецыяльнага прызначэння 432-га Галоўнага ваеннага клінічнага медыцынскага цэнтра Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь у экстраным парадку быў накіраваны ў сірыйскі Алепа для аказання медыцынскай дапамогі насельніцтву, якое пацярпела ад землетрасення. Нагадаем, 6 лютага на паўднёвым усходзе Турцыі і паблізу граніцы з Сірыяй адбыліся землетрасенні магнітудай 7,7 і 7,6 бала. Менавіта гэтыя дзве дзяржавы пацярпелі больш за ўсё. Сувесная арганізацыя аховы здароўя паведаміла, што ў Сірыі палія землятруса загінула каля васьмі тысяч чалавек. Дзясяткі тысяч жыхароў атрымалі траўмы і калецтвы.

Беларусы неабыхавалы да чужога гора. Як толькі стала вядома аб ахвярах землетрасення, у Мінску людзі масава пачалі прыходзіць да пасольства Турцыі і Сірыі, каб выказаць спачуванні ў сувязі з гібельлю людзей. Аднак дапамагчы мы гатовы не толькі словам, але і справай. Беларусь — адна з нямногіх, хто першай працягнула руку дапамогі шматпакутнаму

народу Сірыі клінічнай Арабскай Рэспубліцы. Па рашэнні кіраўніка дзяржавы спецыялісты медыцынскага атрада спецыяльнага прызначэння былі накіраваны ў Алепа.

Лячэбныя баі без проигрышу

Сірыйскі народ заўсёды будзе памятаць тое, што для

іх зрабілі ўрачы з Беларусі. Дзень у дзень, без адзінага выхаднага, працавалі нашы спецыялісты. Дзякуючы рабоце беларускіх ваенных медыкаў, тысячы грамадзян Сірыі атрымалі высокакваліфікаваную медыцынскую дапамогу.

Вядучы хірург 432-га Галоўнага ваеннага клінічнага медыцынскага цэнтра палкоўнік медыцынскай службы Аляксей ТРУХАН, які працаваў у Сірыі, адзначае, што па аналізе вынікаў аказанай дапамогі можна сказаць аб паспяховым выкананні заданне, пастаўленага перад беларускімі ўрачамі. «Людзям было патрэбна

наша садзейнічанне, — згадаў ён. — Мы, у сваю чаргу, набылі бясцэнны досвед аказання медыцынскай дапамогі вялікай колькасці пацярпелых, што значна павысіла ўзровень падрыхтоўкі ўрачоў. Гэта першы вопыт самастойнага выканання ваеннымі медыкамі падобных задач за межамі

наша садзейнічанне, — згадаў ён. — Мы, у сваю чаргу, набылі бясцэнны досвед аказання медыцынскай дапамогі вялікай колькасці пацярпелых, што значна павысіла ўзровень падрыхтоўкі ўрачоў. Гэта першы вопыт самастойнага выканання ваеннымі медыкамі падобных задач за межамі

Беларусі на працягу доўгага часу. Прышлілася ўлічваць многія асаблівасці рэгіёна: кліматычныя, моўныя, рэлігійныя, пытанні аховы».

Не было ніводнага дня, калі беларускім ваенным медыкам не давялося б уступаць у лячэбны бой. І ні разу ён не быў праіграны. Нашы спецыялісты аказвалі дапамогу ў сярэднім да 200 пацыентам у суткі. Прычым дапамагалі я пацярпелым ад землятруса, так і тым, хто атрымаў траўмы і калецтвы ў выніку баявых дзеянняў.

— Хацелася дапамагчы як мага большай колькасці пацярпелых, — распавёў

начальнік медыцынскага атрада спецыяльнага прызначэння 432-га Галоўнага ваеннага клінічнага медыцынскага цэнтра палкоўнік медыцынскай службы Андрэй ГУРЫНОВІЧ. — Палявы лагер разгарнулі на працягу сутак. Праз суткі пасля прылёту мы ўжо ажыццяўлялі амбулаторныя прыёмы. За ўвесь час знаходжання ў горадзе Алепа аказалі дапамогу 3082 пацыентам. Была вялікая колькасць пнеўманій, а таксама пераломаў ніжніх канечнасцяў ужо ў стадыі кансалідацыі. Жыхары Сірыі былі настроены ў адносінах да нас пазітыўна, чакалі дапамогі і з падзякай яе прымалі.

Шукран, Беларусь!

Як адзначыў памочнік міністра абароны па ідэалагічнай рабоце ва Узброеных Сілах — начальнік галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы Міністэрства абароны генерал-лейтэнант КАСІНСКІ, гуманітарная місія ў Сірыі па праве ўвоўдзіць у гісторыю медыцыны Рэспублікі

Беларусь як місія добрых сэрцаў.

«Задачы даводзілася выконваць не толькі ва ўмовах прыроднай катастрофы, але і ва ўмовах вядзення баявых дзеянняў, — звярнуў увагу Леанід Касінскі. — Мы з вамі ведаем, што супраць сірыйскага народа на працягу многіх гадоў вядзецца вайна. Акрамя таго, існаваў і моўны бар'ер. Умовы былі дастаткова няпростыя. Тым не менш, па паведамленнях з Сірыі, якія публікаваліся ў сродках масавай інфармацыі, мы бачылі, што нашы медыкі паспяхова спраўляліся з задачамі, якія былі пастаўлены перад імі. Па медыцынскую дапамогу звярталіся не толькі людзі, якія пацярпелі ад землетрасення. Ва ўмовах вядзення баявых дзеянняў у краіне востра адчуваецца недахоп урачоў і лекаў. Таму да беларускіх медыкаў ішлі з дзеткамі, ішлі старыя, жанчыны — нашы медыкі не адмовілі ніводнаму чалавеку. Вопыт, які атрымалі нашы ваенныя медыкі, унікальны і дарагога варты».

Горад Алепа толькі пачаў аднаўляцца пасля страшнай вайны. Чатыры гады ён быў у аблозе і барацьбе з ісламістамі. Апошняя землетрасенне пагоршыла карціну. Аднак на дапамогу прыйшлі беларускія ваенныя ўрачы — каторы раз наша краіна прадэманстравала ўсяму свету, што беларусы не могуць заставацца ў баку ад чужой бяды.

Адраўляючыся ў Сірыю, ніхто з медыкаў да канца не ўяўляў, у якім складаным становішчы даводзіцца выконваць задачы, але ніхто з іх не адмовіўся. У выніку пастаўленай задачы былі выкананы з гонарам. Дарэчы, беларускі ваенна-палявы шпіталь знаходзіўся побач з адной з мясцовых школ. Было прыемна чуць дзіцячы смех і радасныя крыкі: «Беларусі, беларусі!» Дырэктар гэтай школы Адэль Хусейн таксама звярталася па дапамогу да нашых медыкаў. «Шукран, Беларусь! (Дзякуй, Беларусь!) — казала яна ваенным урачам. — Сірыіцы ведаюць, каму і за што дзякуюць. Мы ўдзячныя Беларусі за тую падтрымку, якую яна аказала Сірыі, за гуманітарнае садзейнічанне. Па сабе ведаю, што такое вайна, а цяпер яшчэ і землетрасенне. Таму ваша дапамога вельмі важная для нас. Беларускія медыкі ў літаральным сэнсе паставілі майго бацьку на ногі. Дзякуй вялікі беларусам: яны, нібы анёлы, прыляцелі і выратавалі нас».

Горад Алепа толькі пачаў аднаўляцца пасля страшнай вайны. Чатыры гады ён быў у аблозе і барацьбе з ісламістамі. Апошняя землетрасенне пагоршыла карціну. Аднак на дапамогу прыйшлі беларускія ваенныя ўрачы — каторы раз наша краіна прадэманстравала ўсяму свету, што беларусы не могуць заставацца ў баку ад чужой бяды.

Алег НЯКАЛА, фота аўтара.

Баяздольнасць

ЁСЦЬ ТАКАЯ АБОРОНА

Ваенны камісарыят — орган мясцовага ваеннага кіравання, адказны за ваенна-мабілізацыйную і ўлікова-прызыўную работу ва Узброеных Сілах Рэспублікі Беларусь. У шэрагу задач, якія выконваюцца ваенкаматам, — забеспячэнне камплектавання войскаў тэрытарыяльнай абароны. У сённяшнім вельмі складаным міжнародным становішчы падрыхтоўка такіх фарміраванняў мае асаблівае значэнне. Аб тым, каго прызываюць у тэрытарыяльных войскаў, якія яны зраблюць, як рыхтуюць асабовы склад, карэспандэнт «Звязды» расказаў ваенны камісар Першамайскага раёна сталіцы палкоўнік Яўген ЛІНГА.

— Яўген Іванавіч, што гэта за войскі — тэрытарыяльная абарона? Якія асноўныя задачы яны выконваюць?

— Войскі тэрытарыяльнай абароны выконваюць разнастайныя задачы: ахову аб'ектаў крытычнай інфраструктуры, забеспячэнне мабілізацыі прыпіснога складу ў выпадку вайны, выкананне асобных баявых задач сумесна са злучэннямі і часцямі Узброеных Сіл пры адбіцці акта ўзброенай агрэсіі. Гэта і барацьба з дыверсійна-разведвальнымі сіламі, незаконнымі ўзброенымі фарміраваннямі, выдзенне партызанскай вайны на акупаванай сапернікам тэрыторыі, ўдзел ва ўзмацненні аховы ўчасткаў дзяржаўнай граніцы, ўдзел у ліквідацыі наступстваў прымянення сапернікам зброі масавага паражэння, вынікаў масіраваных удараў, правядзенне ратавальных і аварыйна-аднаўленчых работ, ўдзел у выкананні мерапрыемстваў па забеспячэнні падтрымання рэжыму ваеннага становішча і іншых мерапрыемстваў па абароне краіны.

— Як камплектуецца падраздзяленні тэрытарыяльнай абароны?

— З ваеннаабавязаных запаса. У першую чаргу трэцяга разраду: як прыдатнымі, так і абмежавана прыдатнымі да службы ў ваенны час ваеннаслужачымі запаса. Агульная колькасць тэрытарыяльных войскаў у Беларусі складае 120 тысяч чалавек. Камплектаванне фарміраванняў праводзіцца з жыхароў адпаведных адміністрацыйна-тэрытарыяльных адзінак, здольных да ваеннай службы. Войскі тэрытарыяльнай абароны ўключаюць войскія фарміраванні ў выглядзе асобных стралковых батальёнаў і асобных стралковых рот.

— Якія мерапрыемствы прадугледжаны ў плане падрыхтоўкі асоб для выканання задач тэрытарыяльнай абароны?

— У першую чаргу гэта заняткі па мабілізацыйнай гатоўнасці тэрытарыяльных войскаў, якія праводзіцца двойчы ў год ва ўсіх абласцях і Мінску. У кожным раённым ваенным камісарыяце заняткі праводзіцца двойчы ў год — вясной і восенню. Дарэчы, не так даўно ў сталіцы падобныя мерапрыемствы праводзіліся з упорам на падрыхтоўку органаў кіравання тэрытарыяльнай абаронай. Да іх прыцягваліся і ваеннаабавязаныя запаса, якія ўваходзяць у склад тэрытарыяльных войскаў. У ходзе правядзення заняткаў апрацоўваліся практычныя пытанні ўзаемадзеяння з пунктамі прыёму асабовага складу, дзе на прыкладзе нашага раёна дзесяць ваеннаабавязаных бралі ўдзел у дэдзённых мерапрыемствах. Была праведзена практычная трэніроўка па прыёме ваеннаабавязаных, размеркаванні іх па камандах, экіпіроўцы і камплектаванні ваеннаабавязаных рэчыва маёмасцю і неабходным рыштункам. Хачу падкрэсліць, што ваеннаабавязаныя Першамайскага раёна, выкліканыя на падобныя мерапрыемствы, аднесліся да гэтага добраахвотна. Асабліва адначу добрае выкананне пастаўленых задач з боку афіцэраў запаса. Асобныя з іх мелі за плячыма багаты вайсковы вопыт, які яны шчодро дзяліліся з адміністрацыяй пункта прыёму асабовага складу па арганізацыі практычнай работы.

— Якія задачы па падрыхтоўцы асабовага складу войскаў тэрытарыяльнай абароны належыць выконваць у недалёкай будучыні?

— У рамках падрыхтоўкі тэрытарыяльнай абароны існуюць як планавыя, так і пазাপланавыя мерапрыемствы. Напрыклад, у жніўні мінулага года тры сталічныя раёны, у тым ліку і Першамайскі, падвяргаліся пазапланавым праверкам, у ходзе якой з запаса былі прызваны 105 ваеннаабавязаных. У канцы вясны чакаем чарговую планавую праверку таксама з прызывам ваеннаабавязаных запаса. На працягу года пройдзе шэраг мерапрыемстваў, накіраваных на падрыхтоўку органаў мясцовага кіравання, ваенных камісарыяў і начальнікаў груп тэрытарыяльнай абароны ўсіх раёнаў Мінска. Гэта, напрыклад, сумесныя штабныя трэніроўкі з адміністрацыямі сталічных раёнаў і многія іншыя мерапрыемствы. Вучоба абяцае быць вельмі насычанай.

— Наколькі цеснае ўзаемадзеянне існуе паміж ваенным камісарыятам і адміністрацыяй Першамайскага раёна ў плане выканання задач тэрытарыяльнай абароны?

— Узаемадзеянне наладжана вельмі цеснае. Інакш нельга. Не будзем забываць, што кіраўнік адміністрацыі нашага раёна з'яўляецца і кіраўніком раёна тэрытарыяльнай абароны. Яго намеснікі таксама выконваюць шэраг задач, звязаных з дзейнасцю войскаў тэрытарыяльнай абароны. Мы заўсёды знаходзім разуменне з боку кіраўніцтва адміністрацыі Першамайскага раёна, тут заўсёды ідуць нам на сустрэчу.

Сяргей РУЧАНАЎ.

Фота з архіва ваеннага камісарыята Першамайскага раёна.

Тонкасці прафесіі

Жанчыны на варце мірнага неба

Ваеннаслужачыя Ваенна-паветраных сіл і войскаў супрацьпаветранай абароны расказалі, што азначае для іх армія

Ва Узброеных Сілах Беларусі служыць нямала жанчын. Нароўні з мужчынамі яны нясуць воінскі абавязак, з гонарам выконваючы пастаўлены перад імі задачы. Жанчыны рэалізуюць сябе ў ваеннай медыцыне, журналістыцы, паказваюць высокія дасягненні ў дыпламатычнай службе і радуецца сваімі поспехамі на спартыўных пляцоўках. Нясуць прыгарту ў форме і баявое дзяжурства па супрацьпаветранай абароне.

Напярэдадні Дня войскаў супрацьпаветранай абароны (сёлета гэта 9 красавіка) карэспандэнт «Звязды» сустрэліся з ваеннаслужачымі-жанчынамі, якія служаць у розных злучэннях Ваенна-паветраных сіл і войскаў супрацьпаветранай абароны краіны. Ці жаночая гэта справа — Айчыну абараняць — і чаму вернасць службе не залежыць ад полу, даведзліся з першых вуснаў.

«Сумаваць не даводзіцца»

Прапаршчык Вераніка Жыгалка служаць у вайскавай часці ў Гродне. Яна сувязістка. Сёлета споўніцца дзесяць гадоў, як Вераніка вырашыла звязаць сваё жыццё з Узброенымі Сіламі. Прапаршчык прызнаецца, што служаць у арміі хацела даўно. Першапачаткова планавала паступаць у Ваенную акадэмію, але, як сама лічыць, крыху не хапіла ведаў. Аднак ад сваёй мэты адступаць не збіралася. Так атрымалася, што ў армію яе прывеў малады чалавек, які служаць у воінскім злучэнні.

— У той час, калі я прыйшла на службу, жанчын у арміі было няшмат, — заўважае Вераніка Жыгалка. — Цяпер такая тэндэнцыя, што на некаторыя спецыяльнасці з задавальненнем набіраюць дзяўчат. Мы больш пунктуальныя, цярплівыя і больш уважліва працуем з дакументамі. Зразумела, з тэхнічнай жанчыны не вельмі сярбуюць, але ёсць сярод нас і такія. Калі нешта не атрымліваецца, мужчыны нас заўсёды падтрымаюць і дапамогуць.

Як адзначае сувязістка, працаваць у мужчынскім калектыве за гэты час ужо прызвычалася. Сярод калег ёсць той, на каго можна разлічваць не толькі ў службовай дзейнасці, але і дома. У палку Вераніка сустрапа мужы, які стаў надзейнай падтрымкай і апорай. «Сям'я на чамі дакана, — менавіта так коротка і зразумела прапаршчык характарызуе шлюб дваіх ваеннаслужачых. — Планаваць нешта наперад складана. Трэба быць гатовым да ўсяго: да пераезду на новае месца службы, да выканання прафесійных абавязкаў у выхадны і святочныя дні. Гэта толькі загартоўвае, маюць нашу сям'ю».

Некаторыя думоць, што ў арміі кожны дзень падобны на папярэдні. Вераніка з гэтым катэгорычна не пагаджаецца. «Кожны дзень у нас праходзіць заняткі, але яны заўсёды будуць адрознівацца, — тлумачыць сувязістка. — Немалаважна ўвага ўдзяляецца фізічнай падрыхтоўцы вайскоўцаў. Таму сумаваць не даводзіцца».

Прыходзіцца чуць і такое, што служаць у арміі не жаночая справа. У Вераніку Жыгалкі і на гэтае меркаванне ёсць адказ. «У нас многія прафесіі не жаночыя, але паглядаць, як выдатна там сябе рэалізуюць жанчыны, — звяртае

Вераніка ЖЫГАЛКА атрымлівае падяку з рук камандуючага Ваенна-паветранымі сіламі і войскамі супрацьпаветранай абароны Андрэя ЛУК'ЯНОВІЧА.

ўвагу яна. — Нашы жанчыны ўсё могуць! І ў гады вайны яны нароўні з мужчынамі змагаліся з ворагам, здзісьнялі подзвігі. Жанчыны ўсюды патрэбныя».

«Абараняць Радзіму — вялікая адказнасць»

Сяржант Таццяна Каваленка праходзіць службу ў вайскавай часці ў Бабруйску. У полк прыйшла год таму. Усяго ва Узброеных Сілах Рэспублікі Беларусь служаць амаль два дзесяцігоддзі. І ўвесь гэты час — у ваеннай сувязі. Яна выдатна валодае азбукай Морзэ, ведае ўсе нюансы радыёсувязі.

Таццяна КАВАЛЕНКА.

Таццяна з сям'і ваеннаслужачых. Таму пытанне, якую прафесію выбраць, перад ёй ніколі не ўзнікала. Таццяну натхняў прыклад бацькоў, якія служылі ў шматлікіх злучэннях Савецкага Саюза. Безумоўна, яна ведала, што лёс ваеннаслужачага няпросты: даводзіцца шмат ездзіць, адчуваць іншыя нязручнасці, аднак гэта не спыніла. Не перадумала, нават нягледзячы на тое, што ў свой час давялося памяняць чатыры школы. «Мама ўвесь час знаходзілася на службе, бацька вельмі шмат працаваў, бачылі яго або позна ўвечары, або раніцай, — згадвае яна. — Я гэтага не баялася. Ні разу не пашкадавала, што пайшла служаць. Не ўяўляю сябе без арміі».

Ваеннаслужачая лічыць, што служба ў арміі — і жаночая справа, але пры ўмове, што ў жанчыны моцны характар. «Не кожны можа быць гатовы да таго, што цябе ў любы час дня і ночы выклічун на службу, — удакладняе яна. — Дысцыпліна распаўсюджваецца як на мужчын, так і на жанчын. Увогуле, абараняць Радзіму — вялікая адказнасць».

Муж Таццяны Каваленкі таксама ваеннаслужачы — афіцэр. Як прызнаецца Таццяна, калі размаўляеш з сужэнцам на адной мове, лягчэй будаваць быт. На бацькоў раўняецца і іх сын: ён таксама хоча насіць пагоны. Каб лягчэй было паступіць у Ваенную акадэмію або

на ваенны факультэт дзяржаўнай ВНУ, малады чалавек вучыцца ў ваенна-патрыятычным класе. І гэта, як прызнаецца Таццяна, толькі яго рашэнне, якое бацькі-ваеннаслужачыя абавязкова падтрымаюць.

«Я сябе знайшла ў арміі»

У старшага сяржанта Іны Катовіч за плячыма 23 гады службы. На працягу апошніх з іх яна працуе ў кадравай службе ў адной з воінскіх часцей Брэста. Прызнаецца, што ў армію трапіла выпадкова. Пажартавала са знаёмай, якая прыйшла да яе на працу ў ваеннай форме, што таксама хоча служаць. Тая сказала: «Прыходзь!» — і арганізавала сустрэчу з кіраўніцтвам ваеннай часці. Праз некалькі дзён Іна выйшла ўжо не на працу, а на службу, аб чым ніколі не пашкадавала.

Іна КАТОВІЧ.

«Ёсць пасады, дзе жанчына лепш справіцца, чым мужчына, у тым ліку калі размова ідзе пра ваенную службу, — пераканана Іна Катовіч. — Мы больш карпатлівыя, уважлівыя. Тая ж работа з дакументамі, напэўна, усё ж больш для жанчын».

— А ці служыць хтосьці з вашай сям'і? — цікавілася.

— Служыць. Калі прыйшла ў армію, то першага, каго убачыла, — будучага мужа.

Іна расказавае, што на працягу 20 гадоў служыць з сужэнцам яны служылі ў адным падраздзяленні. «Нам было лёгка: дома — разам, на рабоце — разам», — заўважае яна. Увогуле, па словах Іны, армія — гэта стабільнасць. «Каб мне сёння давялося вызначацца з прафесіяй, я з энтузіязам зрабіла такі ж выбар, які і больш за 20 гадоў таму, — прызнаецца ваеннаслужачая. — Я сябе знайшла ў арміі. Мняе ўсё здавальняе. Мне падабаецца працаваць пэўна цяжкасці. Ні аднаго дня не пашкадавала, што прыйшла служаць».

Вераніка КАНОТА, фота Лізаветы ГОЛАД.

Першы шашлык новай вясны

Колькі ён зараз каштуе?

Адна з галоўных прыкмет, што вясна прыйшла, — змешаны з першымі водамі акрыяла прыроды апетытны дымок. І гэты дымок ужо адчуваецца вакол вадаёмаў і ў месцах масавага адпачынку гараджан на прыродзе. Гэта значыць, што самыя нецягравыя адкрылі новы шашлыкны сезон, а значыць, вясна і насамрэч прыйшла!

Свініна, курыца, бараніна

Ну, а галоўнае ў шашлык — гэта, зразумела, мяса. Бо сутнасць усёй гэтай дзеі якраз у тым, што яна дае магчымасць адчуць сапраўдны, нават «першабытны», смак мяса, прычым у адпаведных дэкарацыях — на прыродзе (хатні электрагрыль сапраўдным шашлыкам не канкуруе). І каб усё атрымалася, найважнейшае правіла (мабыць, другое па значнасці, бо правіла першае — гэта правільная кампанія) — свежасць асноўнага інгрэдыенту. Пра гэта і пагаворым.

— Ужо купляюць мяса на шашлык? — пытаюся ў прадаўшчыцы фермерскай свініны на Заходнім рынку сталіцы.

— Увесь год купляюць, нават зімой!

Класічны шашлык у нашых шыротах гатуецца са свініны: падыдучы шыя, выразка або паляндвічная частка, а таксама кумпяк.

— Толькі што насекла, свежачок. Цэны не канчатковыя, можна таргавацца, — запрашае прадавец. — На шашлык? Магу прапанаваць шыю, але дарагавата, па 17.99 за кіло. Так што лепш — сцягняк. Па 13 рублёў палічу. Як дадому прыйдзеце, адразу цыбульку, мінеральную ваду, спецыі і лімон, — з ходу дзеліцца рэцэптам марынаду суразмоўніца. — Будзеце задаволеныя.

Яна распавядае, што цяпер «модна» браць на шашлык (калі смажыць яго на рашотцы) свініны рэбры — не тоўстыя, а танчэйшыя (у сярэднім 15 рублёў за кіло). Або эскалоп (па 14.55).

Курыны — другі па папулярнасці пасля свініны від шашлык у нашага насельніцтва. А ў гэтым годзе, хутчэй за ўсё, будзе першы, таму што гэта больш бюджэтная, ды і смажыць такі шашлык хутчэй. Тым больш што часткі курьняй тушкі для смажання на мангале можна ўзяць любыя, а марынуецца курынае мяса, зноў жа, хутчэй за свініну. Часцей за ўсё пакупнікі, адпраўляючыся на прыроду, выбіраюць сцёгны, распавялі на Камароўцы.

— Цяпер на рашотцы ў асноўным шашлык смажаць, — кажа прадавец. — Гэта прасцей, бо рэзаць сцёгны не трэба. Калі на шампурах, можна падызяліць кожнае сцягно напалову.

Наогул, шампуры паступова сыходзяць у мінулае, кажа дзяўчынка. З рашоткай менш марокі, а вынік той жа.

Хуткі варыянт курыцы на мангале — крыльцы, а таксама галёнкi. Некаторыя гатуюць на вуглях нават курыную грудку, але гэта складана: патрэбен пэўны навык ці кухарскі талент або і тое, і другое — інакш мяса можа атрымацца сухім.

Шашлык з ялавічыны таксама магчымы, хоць непапулярны ў нас: па-першае, не так проста яго смачна прыгатаваць, па-другое, дорага (калі вырашылі зрабіць менавіта такі шашлык — выбірайце паляндвічную частку або выразку і будзеце гатовыя выклаці за яе ад 27 да 36 рублёў за кіло). Ну, а класіка з бараніны — гэта ўжо зусім на аматара: не ўсім падабаецца і, зноў жа, палюхае цана (і ў гэтым выпадку вам спатрэбіцца паляндвічная частка, але можна ўзяць і кумпяк).

— З бараніны шашлык у Мінскай вобласці амаль не гатуецца, гэта хутчэй такое вынаходства — паспрабаваць новы смак. Бараніну ў нас часцей купляюць на плоў, — дзеліцца назіраннямі прадавец Марына. — А вось на Брэстцыне (я сама адтуль родам, з Пінска) часам такі шашлык можна пакаштаваць. Бараніна сама па сабе больш сакавітая, чым свініна. Дастаткова проста засыпаць у парэзаныя кавалкі мяса соль і спецыі, вытрымаць хвілін 30 і можна смажыць. Ні кефір, ні маянэз тут не патрэбны. Цыбуля колцамі — абавязкова.

Дарчы, такі шашлык смачнейшы будзе менавіта на шампурах, а не на рашотцы. І яшчэ адна хітрасць — перад смажаннем апырсаць мяса лімонным сокам — тады смак будзе далікатнейшы, а паху, якое ўсё бяжыць, не будзе.

«Пальчыкі абліжаш»

Такім чынам, свежасць мяса — аснова і абавязковая ўмова выніку «пальчыкі абліжаш». Смачны шашлык атрымаецца толькі з вельмі свежага, якаснага мяса, так што яго выбар на рынку ў дзённым выпадку — пытанне ключовае. Улічваючы цяперашнія цэны на мяса, да гэтага выбару варта

падысці вельмі ўважліва. Хоць на буйных рынках заўсёды вялікі абарот і ў нашы дні жорсткі кантроль, усё ж ёсць рызыка, што вам паспрабуюць збыць «заляжалы» кавалачок.

Звычайна ў пацвярджанне сваёй рэкламнай прапановы прадавец дае панюхаць абраны кавалак і тым самым пераканвае ў яго свежасці. У гэтай сувязі — лірычнае адступленне. Легенда сярод парфумераў нашага часу і стваральніца культуравага водару Tresor Сафія Гройсман (яна родам з Беларусі і да 15 гадоў жыла на Гродзеншчыне, пад Навагрудкам), наведваючы Беларусь у 2007-м, распавядала журналістам, што яе неверагодна тонкі нюх дапамагў маме заўсёды выбіраць самыя свежыя прадукты — мама брала дзяўчынку з сабой на рынак у Любчы... Але калі вы не валодаеце ўнікальным нюхам, наўрад ці ўдасца вывесці на чыстую ваду нядробрасмелнага прадаўца: у вопытных работнікаў рынку ў арсенале трысяча і адзін спосаб замаскіраваць «душок» нясвежага мяса. Праўда, ёсць хітрасць, кажуць прадаўцы.

— Папрасіце адрэзаць маленькі, тоненькі кавалачак ад вялікага кавалка, які вы выbralі. Патрымайце яго над агнём запальніцы. Калі дымок прыемны і апетытны, мяса свежае. Калі водар сумніўны — адмоўцеся ад пакупкі.

Колер мяса — яшчэ адзін недакладны крытэрыі ацэнкі якасці прадукту. Сучасныя вітрыны аснашчаны спецыяльнай падсветкай, дзюкуючы якой кавалкі ўнутры выглядаюць больш свежымі і прывабнымі, чым звычайна. Папрасіце дастаць кавалак, які збіраецца браць, і ацаніце яго знешні выгляд пры дэзінным асветленні. Можаче нават памацаць: на свежым мясе не застанеца ўвагнуцца ад пальцаў — яны тут жа разгладзяцца.

А можна абысціся без усялякіх тэстаў — проста знайсці «свайго» прадаўца, якому будзеце давяраць. Мяркуючы па ўсім, так робяць многія: на Камароўцы практычна ў кожнага прадаўца «са стажам» ёсць пастаянныя, або, як тут кажуць, любімыя, кліенты.

— На шашлык заўсёды выкарыстоўваецца самае дарагое мяса: тая частка тушы, якая не ўдзельнічала ў руху жывёлы, — расказвае Аля (яна гандлюе на Камароўцы ўжо больш за 15 гадоў).

На сёння, распавядае яна, з аднаго прылаўка сыходзіць каля 70—80 кг мяса. Але шашлыкны сезон толькі пачынаецца, і зыходам цяпла ў «мясных» радах чакаюць рост продажы. А вось курынага мяса з аднаго прылаўка на Камароўцы прадаецца ў дзень у сярэднім у паўтара разо больш, распавялі прадаўцы. Але і канкурэнцыя тут вышэйшая — сваю прадукцыю прадстаўляюць так і практычна ўсе птушкафабрыкі краіны, так і фермеры, і прыватнікі.

— На шашлыкi купляюць астуджаную «раздзелку», — расказвае прадавец Дар'я. — Сцёгны, галёнкi, часта крыльцы. У крыльцах мяса няшмат, затое яны гатуюцца ў момант, смачна храбруцца і шмат скуры — а яе якрай і любяць, хоць дыеталагі і кажуць пра шкоду.

За кілаграм галёнак з вас папрасяць каля 6-7 рублёў, за сцёгны — у сярэднім 8.50, цэлую тушку паліцаў па 5.50 або тую ж 6 рублёў.

Тэрмін прыдатнасці астуджанай курыцы — да пяці-шасці дзён пры тэмпературы ад 0

да -4 градусаў і адноснай вільготнасці каля 80%. Марынаваць на шашлык яе, зразумела, лепш адразу ж, прынёсшы з рынку.

Пры вызначэнні свежасці курыцы на рынку мы сутыкаемся з тымі ж праблемамі, што і з выбарам мяса: нам гэтак жа рэкамендуецца па панюхаць, і гэтак жа існуюць спосабы замаскіраваць непатрэбныя пахі. І усё ж улічваем пры выбары: свежая курыца не пахне практычна нічым. Любы моцны пах — падстава высці ад прылаўка да суседняга. Дома можна пратнуць адзін з набытых кавалачкаў нагрэтым нажом — пахнуць павінна смачна. А каля прылаўка можна яшчэ звярнуць увагу, ці выступае пры націску на курыцу вада. Калі так, яна відважна разморожаная. Справа ў тым, што, калі тэрмін прыдатнасці астуджанай птушкі падыходзіць да лагічнага завяршэння, адна з хітрасцяў — замарозіць яе, і тады тэрмін рэалізацыі павялічваецца яшчэ на 2 месяцы.

— Але гэта датычыцца ў першую чаргу цэлай тушкі, і наогул цяпер так амаль не робяць: занадта вялікі абароты, прынамсі, на Камароўцы, і занадта высокая канкурэнцыя, — тлумачыць Дар'я. — Таму кожнаму прадаўцу важна, каб пакупнік вяртаўся менавіта да яго.

Да пытання аб марынадзе

Пра тое, як замарынаваць мяса на ідэальны шашлык, «Звязда» гутарыла з рознымі кухарамі мінулай вясной. Паўтарацца не будзем. Нагадаем толькі, што прафесійныя кухары аднагалосна супраць класічных «савецкіх» марынадаў, якія дасталіся нам у спадчыну ад бацькоў і дзядоў: у воцаце і, вядома, у маянэзе. У воцаце мяса становіцца кіслым і губляе яго смак, ну а маянэз — гэта наогул спосаб зрабіць шкоднай і без таго кажуць ежу: пры высокай тэмпературы над вуглем ён тут жа ператвараецца ў канцэраген. І да таго ж таксама перабівае сапраўдны мясны смак. Прафесіяналы кулінарнай сферы, адпраўляючыся на шашлыкi з сям'ёй, марынуюць мяса ў сумесі спецыі (цыбуля 1:1, кінза, зіра, а соль і перац дадаюць ужо ў гатовае мяса). Або ў кашыцы цыбулі, піве, апельсінавым, а таксама лімонным соку і нават у віне (белым, таму што чырвонае змяшчае шмат танаіна, і смак мяса пацярпіць).

Зрошты, разбэшчаны паўфабрыкатамі сучасны чалавек часам лянуецца марынаваць мяса сам і аддае перавагу «крамнамму шашлык». Як не расчаравацца ў выніку? Перш за ўсё заўважым, што грошай такое рашэнне вам не сэканоміць: купішы свініну на рынку і замарынаваўшы яе самастойна (плюс выдаткі на спецыі і кефір, маянэз, сок або іншы прадукт для марынаду), вы выйдзеце на тую ж суму (з нязначным плюсам або мінусам), што і купішы гатовы мясны паўфабрыкат таго ж аб'ёму. Так, свініна, тазасечная частка ў марынадзе ў адным з буйных сеткавых гіпермаркетаў каштуе 13.86 за кіло. А курыца ў марынадзе можа атрымацца нават крыху даражэйшай за марынавання дома сцёгны-крыльцы (у сярэднім 8 з капейкамі рублёў за кіло). Але калі, напрыклад, рашэнне з'ездзіць на шашлыкi прыйшоў сплантана, то, купляючы мяса ў марынадзе, для пачатку глядзім на дату выразу: мяса ў марынадзе «доўга не жыве» — вельмі хутка закісее. Звяртаем увагу на памеры кавалкаў — яны павінны быць адвольнавыя, інакш шашлык працягнецца нераўнамерна. Чытаем склад прадукту: у ім павінны быць толькі мяса і інгрэдыенты марынаду. Ні ўзмацняльнікі смаку, ні ароматызатары, ні рэгулятары кіслотнасці, ні загушчальнікі тут прысутнічаць не павінны. І, вядома, не варта спыніцца на мясе або курыцы ў складаных марынадах — з маянэзам, кетчупам і г. д., таму што такім чынам часам вытворца хавае пах не самага свежага мяса.

Аляксандра АНЦЭЛВІЧ,
фота аўтара

Будзь у курсе!

НА ВЫХАДНЫЯ І СВЯТОЧНЫЯ Ў КРАСАВІКУ-МАІ — ДАДАТКОВЫЯ ЦЯГНІКІ

Беларуская чыгунка прызначыла больш за 130 дадатковых цягнікоў для забеспячэння перавозак пасажыраў у дні праваслаўнага Вялікадня, Радаўніцы і майскіх свят.

Як інфармуе прэс-цэнтр магістралі, з улікам прагнанавага павелічэння пасажырапатоку ў перыяд з 14 па 16 красавіка ўнутры краіны дадаткова прызначаны цягнікі ў зносінах Мінск — Брэст, Мінск — Гомель, а 15 красавіка — у зносінах Мінск — Пінск. Таксама гэтымі днямі шэраг электрацягнікоў бізнес-класа ў зносінах Мінск — Брэст, Мінск — Гомель і Мінск — Калінкавічы будзе курсіраваць з двоечным саставам.

Акрамя таго, у перыяд з 21 па 26 красавіка на Радаўніцу прызначаны дадатковыя цягнікі, якія будуць курсіраваць па найбольш запатрабаваных у пасажыраў напрамках: Мінск — Брэст, Мінск — Гомель, Мінск — Віцебск, Мінск — Гродна, Мінск — Магілёў, Мінск — Пінск, Гродна — Орша — Крычэў, Віцебск — Мінск — Гродна і Мінск — Камунары.

Таксама ў выхадныя дні на Радаўніцу і майскія святы прызначаны наступныя дадатковыя цягнікі для праезду арганізаваных груп і індывідуальных пасажыраў у міжнародных зносінах:

Мінск — Санкт-Пецярбург: 21, 23, 24 красавіка, 5 і 7 мая — цягнік № 250 Масква — Санкт-Пецярбург адпраўленнем з Мінска ў 19.15; 22, 24 і 25 красавіка, 6 і 8 мая — цягнік № 249 Санкт-Пецярбург — Мінск адпраўленнем з Санкт-Пецярбурга ў 20.13;

Брэст — Мінск — Масква: 1, 7, 8, 9 мая цягнік № 236 Брэст — Масква адпраўленнем з Брэста ў 13.12; 2, 9, 10 мая цягнік № 235 Масква — Брэст адпраўленнем з Масквы ў 14.06; 8, 9 мая цягнік № 232 Мінск — Масква адпраўленнем з Мінска ў 23.14; 9, 10 мая цягнік № 231 Масква — Мінск адпраўленнем з Масквы ў 18.17; 8 мая цягнік № 237 Масква — Брэст адпраўленнем з Масквы ў 11.16;

Полацк — Віцебск — Масква: у перыяд з 27 красавіка да 9 мая цягнік № 239 Полацк — Масква адпраўленнем з Полацка ў 18.30; у перыяд з 28 красавіка да 10 мая цягнік № 240 Масква — Полацк адпраўленнем з Масквы ў 23.41.

Таксама, у залежнасці ад попыту на перавозкі, будзе павялічана колькасць месцаў для праезду пасажыраў у рэгулярных цягніках.

Работа па прызначэнні дадатковых цягнікоў працягваецца. Больш падрабязную інфармацыю аб прызначэнні дадатковых цягніках і часе іх адпраўлення можна атрымаць на сайце www.rw.by, у майльнім дадатку «Б4. Мой цягнік», а таксама па тэлефоне 105 Кантакт-цэнтра БЧ.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ГОД МИРУ І СТВАРАЛЬНАЙ ПРАЦЫ

ВЯСНОВЫ ПАРАДАК, АЗДОБЛЕНЫ ПАМЯЦЦЮ

Памятны знак у памяць аб загінулых у Вялікай Айчыннай вайне земляках азарыцкіх актывісты ўсталювалі ў 2015 годзе.

У гадавіну вызвалення вязняў Азарыцкага лагера смерці прайшоў мітынг-рэзвіем каля мемарыяльнага комплексу.

На Гомельшчыне сёла асабліва ўвага да гарадскога пасёлка Азарычы, што ў Калінкавіцкім раёне. Літаральна днямі ў населеным пункце пачнецца маштабная работа чарговага народнага патрыятычнага праекта — рэканструкцыі мемарыяльнага комплексу ў памяць вязняў Азарыцкага лагера смерці. Як толькі дазволіла надвор'е, жыхары ўсіх раёнаў Гомельшчыны выйшлі на абласны суботнік, сродкі якога накіруюць на рэканструкцыю знакавага месца памяці. Між тым кіраўніцтвам рэгіёна пастаўлена задача максімальна прапрацаваць пытанні добраўпарадкавання не толькі зоны мемарыяла, але і тэрыторыі ўсяго гарадскога пасёлка.

Ад задумы да грунтоўных крокаў

Людзі вельмі рады такой увазе да іх населенага пункта і шыра ўдзячна: агульны настрой жыхароў гарпасёлка перадае старшыня Азарыцкага сельвыканкама Галіна ПАНЦЯЛЕЕНКА.

Некалі Азарычы былі раённым цэнтрам, цяпер — цэнтр сельсавета з 18 населеных пунктаў. Сёння ў гарпасёлку жыве амаль 1200 чалавек. Працуюць дзіцячы садок і сярэдняя школа. Садок наведваюць без малага 80 дзяцей, а школу — звыш 150 вучняў. Вучацца ў Азарычах не толькі дзеці з гарадскога пасёлка, але і з суседніх вёсак Лясец і Чырвоная Слабода. У Азарычах

На Гомельшчыне больш за 500 тысяч чалавек прыняло ўдзел у абласным суботніку, сродкі якога накіруюць на рэканструкцыю комплексу вязням Азарыцкага лагера смерці ў Калінкавіцкім раёне.

ёсць і свая бібліятэка, аддзяленне сувязі, цэнтр вольнага часу, бальніца, дом-інтэрнат для састарэлых і людзей з інваліднасцю.

Старшыня Азарыцкага сельвыканкама Галіна ПАНЦЯЛЕЕНКА на пасадзе з 2014 года. Ужо ў першы год работы разам з выскосымі актывістамі ажыццявіла даўнюю ідэю мясцовых жыхароў.

— Паступіла просьба зрабіць памятны знак у гонар аб земляках, якія ваявалі ў гады Вялікай Айчыннай вайны і не вярнуліся з фронту. Гэта была ідэя вельмі актыўнага чалавека, нашага краязнаўцы, кіраўніка ветэранскай арганізацыі ў Азарычах

Уладзіміра Лазаравіча Макарэва, — згадвае Галіна ПАНЦЯЛЕЕНКА. — Спадабаўся вобраз журавоў, якія паляцелі і не вярнуліся. Гэтую ідэю змог увасобіць у жыццё наш майстар па рабоце з металам, рамеснік Раман Міргарад. Зрабіў стэлу з трыма званочкамі, якія звоняць ад парываў ветру, журавоў над стэлай. На памятным знаку ўсталювалі гранітную пліту з імёнамі і прозвішчамі землякоў-франтавікоў.

Гэту ініцыятыву ў Азарычах ажыццявілі ў 2015 годзе. Сродкамі дапамаглі жыхары сельсавета, уключыліся дэпутаты і прадпрыемствы.

(Заканчэнне на 9-й стар.)

• Старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы Сяргей РАЧКОЎ у рамках адзінага дня інфармавання наведваў ААТ «БМЗ — кіруючая кампанія холдынга «БМК» і сустрэўся з актывам працоўнага калектыву. Парламентарый выступіў па тэме «80 гадоў трагедыі ў Хатыні. Вынікі расследавання генацыду беларускага народа ў гады Вялікай Айчыннай вайны». Акрамя таго, сенатар азнаёміў супрацоўнікаў прадпрыемства з вынікамі заканадаўчай дзейнасці Савета Рэспублікі ў 2022 годзе. Асобнай тэмай гутаркі стала геапалітычная сітуацыя ў свеце і яе ўплыў на Рэспубліку Беларусь. На сустрэчы з кіраўніцтвам заводу былі абмеркаваны праблемныя пытанні і далейшыя перспектывы развіцця прадпрыемства. Парламентарый азнаёміўся з вытворчым працэсам, вынікамі фінансава-гаспадарчай і экспертнай дзейнасці заводу, пагутарыў з працоўнымі на месцах. Асабліва ўвага была ўдзелена умовам працы, своєчасавасці выплаты заробатнай платы, пытанням сацыяльнага развіцця холдынга. У гутарцы з журналістамі Сяргей Рачкоў падкрэсліў, што БМЗ — адно з найбуйнейшых прамысловых прадпрыемстваў у краіне. Па яго словах, дзякуючы стараннай працы рабочых заводу, іх высокаму прафесійнаму узроўню, укараненню перадавых тэхналогій прадукцыя прадпрыемства добра вядомая не толькі ў Беларусі, але і за мяжой.

• З працоўным калектывам сустрэўся і старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Міхаіл РУСЬ. Сенатар наведваў ААТ «Гарадзейскі цукровы камбінат», які знаходзіцца ў г. п. Гарадзье, што ў Нясвіжскім раёне. Гарадзейскі цукровы камбінат з'яўляецца адным з сучасных шматпрофільных прадпрыемстваў, накіраваных на выпуск прадукцыі высокай якасці. «Стратэгічнае значэнне цукровай галіны для эканомікі Беларусі шматразова ў сваіх выступленнях падкрэсліваў кіраўнік дзяржавы, — звярнуў увагу Міхаіл Русь. — Яе развіццё цяпер ажыццяўляецца на аснове комплекснай сярэндэтэрміновай стратэгіі, зацверджанай урадам краіны. Гэта вельмі перспектыўная сфера дзейнасці для нацыянальнай эканомікі. Агульны аб'ём вытворчасці цукровых буракоў нарасцілі з 1,3 млн да 5 млн тон. Пастаянная наяўнасць айчынага прадукту на паліцах па прымальнай для насельніцтва цане з'яўляецца своеасаблівым індэкатарам стабільнасці харчовага рынку. Акрамя таго, улічваючы, што цукру ў краіне вырабляецца дастаткова, галіна валодае значным экспертным патэнцыялам. Азнаёміўшыся з работай прадпрыемства, сенатар адзначыў высокую эфектыўнасць вытворчасці, абмеркаваў перспектывы далейшай дзейнасці. Падчас дзівялогу з працоўнымі ўзніклі розныя тэмы: ад цэнавай палітыкі ў нашай дзяржаве да няпростай знешнепалітычнай сітуацыі.

• Член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па заканадаўстве і дзяржаўным будаўніцтве, генеральны дырэктар дзяржаўнай установы «Гомельаблпрам» Аляксей НЯВЕРАЎ прыняў удзел у апаратнай нарадзе Гомельскага аблвыканкама.

На парадку дня — своечасовая выплата заробатнай платы арганізацыямі вобласці, кантроль сістэмы рэгулявання цэн, разгортванне паспяховай кампаніі і ход вясна-важных палявых работ, рэалізацыя металоліму і спісанай тэхнікі сельгаспрадпрыемствамі, шэраг іншых пытанняў.

«Каб правесці сябру і іншыя сезонныя работы ў аптымальныя тэрміны, многім гаспадаркам неабходна падцягнуць арганізацыйныя моманты і ўмацоўваць дысцыпліну. Часцяком кадравых, тэхнічных, матэрыяльных рэсурсаў хапае, а ў тэрміны ўкладзіць не могуць, наракаючы на надвор'е. Праверкі ж паказваюць, як, напрыклад, у Рагачоўскім раёне, што сельгастэхніка ў 10.00 яшчэ стаяць на мехдвары, хаця даўно павіна быць у полі. Ад правільнай арганізацыі работ залежыць сапраўды шмат», — зазначыў сенатар.

Вераніка КАНЮТА.

БЛІЗКАЯ ЎЛАДА

Чым зможам — дапаможам

Асабістыя прыёмы грамадзян важныя не толькі для заяўнікаў, якія агучваюць як асабістыя праблемы, так і праблемы сваіх рэгіёнаў. Менавіта падчас іх вырашаюцца многія сацыяльныя, эканамічныя пытанні, што дае магчымасць ствараць больш камфортныя ўмовы для жыцця як асобнага чалавека, так і грамадскай суполкі ў цэлым.

На думку старшыні Мінскага абласнога Савета дэпутатаў, члена Савета Рэспублікі Наталлі Якубіцкай, такія мерапрыемствы даюць магчымасць азнаёміцца з рэальнымі патрэбамі грамадзян, атрымаць, так бы мовіць, інфармацыю з першых вуснаў. Акрамя таго, гэтыя сустрэчы маюць вялікае значэнне для наступнага аналізу сітуацыі і прыняцця правільных рашэнняў па развіцці населеных пунктаў, сельсаветаў і рэгіёнаў у цэлым.

Наталля Віктараўна штомесяць ладзіць адну прамую тэлефонную лінію, а таксама адзін прыём грамадзян у Мінаблвыканкаме. Выязджае яна і на асабісты прыём заяўнікаў у райцэнтрах Міншчыны. А каб забіць двух зайцоў, наведвае пры гэтым яшчэ 2-3 сельсаветы. Як адзначае Наталля Якубіцкая, на прыёмах у сельскай мясцовасці бывае больш людзей, чым непасрэдна ў гарадах. Людзі звяртаюцца з самымі разнастайнымі пытаннямі: уладкавання дарог, рамонт у прыватныя дамоў, паляпшэння жыллёвых умоў, увядзення дадатковага грамадскага транспарту, уладкавання аўтобусных прыпынкаў і шмат іншага. Многія пытанні ўдаецца вырашыць адразу, пракансультаваць заяўніка адносна таго, што яму рабіць у той ці іншай сітуацыі.

Сёлта такія сустрэчы прайшлі ў Немаянцікім і Перасадскім сельсаветах Барысаўскага раёна. Жыхарка Перасад паскардзілася на якасць пітной вады. Да вырашэння пытання падключыўся намеснік старшыні Мінаблвыканкама Аляксандр Кручанюў. Жанчына атрымала кансультацыю, ей прапанавалі розныя варыянты вырашэння пытання. Заяўніца пагадзілася,

што, сапраўды, бюджэт не можа адначасова звярнуцца справіцца ўсюды з «воднай» праблемай, паколькі яна існуе не толькі ў іх населеным пункце. Жанчына пагадзілася з прапановай уладкаваць водаправод з долевым удзелам дзяржавы і жыхароў.

У Дзяржынскім раёне жыхаркі аграгарадка Дворышча паскардзіліся на дрэнную работу каналізацыі. Наталля Якубіцкая патэлефанавала кіраўніку мясцовага «Водаканала». Літаральна праз некалькі гадзін у гэты ж дзень няспраўнасці былі ліквідаваны.

У канцы мінулага года да Наталлі Якубіцкай звярнулася жыхарка Слуцка наконт пастановаў на ўлік маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў. Па даручэнні Наталлі Віктараўны старшыня раённага Савета дэпутатаў Наталля Аўсяннікава выехала на месца і дэтальна разабралася ў сітуацыі, паведаміла, што ёсць магчымасць перавесці жыллё з арэнднага ў сацыяльнае. Акрамя таго, жанчыне была выдзелена аднаразовая матэрыяльная дапамога як маці, што выхоўвае сына-інваліда.

Падчас прыёму Наталля Якубіцкая звязваецца з раённымі кіраўнікамі, рэкамендуе разабрацца, унікнуць у тую ці іншую сітуацыю і без прамаўлення прыняць меры да выпраўлення. А складаныя пытанні, якія патрабуюць выезду на месца, аналізуюцца, сістэматызуюцца. На іх грамадзяне атрымліваюць пісьмовыя адказы ў вызначаныя заканадаўствам тэрміны.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

ЗНАЙСЦІ АДЭКВАТНЫЯ АДКАЗЫ ВЫКЛІКАМ ЧАСУ

Гэта задача дэпутатаў, якія прадстаўляюць інтарэсы ўсяго насельніцтва

Акцэнт на гэтым зрабіла старшыня Гомельскага абласнога Савета дэпутатаў Кацярына ЗЯНКЕВІЧ на сесіі абласнога Савета дэпутатаў.

«На гэтым этапе свет перажывае глабальныя перамены ва ўсіх сферах. Адносіны паміж краінамі, народамі, паміж грамадзянамі ўнутры краіны падвяргаюцца выклікам. І наша задача як дэпутатаў, якія прадстаўляюць інтарэсы ўсяго насельніцтва, — знайсці адэкватныя адказы гэтым выклікам», — падкрэсліла Кацярына Зянкевіч.

Кіраўнік дэпутатаўскага корпуса рэгіёна звярнула ўвагу: наша краіна заўсёды з'яўлялася донатарам рэгіянальнай беспяспекі. «Беларусь паслядоўна праводзіць міралюбіваю знешнюю палітыку. Мы ведаем цану міру як ніхто іншы. Кожны трэці беларус загінуў у гады Другой сусветнай вайны. Для нас словы «мірнае жыццё» — не пусты гук», — акцэнтавала ўвагу старшыня абласнога Савета дэпутатаў.

Яна нагадала: Беларусь — краіна з сацыяльна арыентаванай эканомікай. «І гэта з'яўляецца самым надзейным гарантам справядлівасці, абароны ўсіх катэгорый грамадзян, у тым ліку найбольш уразлівых груп насельніцтва», — адзначыла Кацярына Зянкевіч.

Паводле яе слоў, Гомельская вобласць выконвае ўзятыя на сябе абавязальствы, у рэгіёне шмат становаўчых момантаў. «Але разам з тым хачу засяродзіць увагу на тых акцэнтах, дзе мы, дэпутаткі корпус, не да канца выкарыстоўваем рэзервы. У прыватнасці, гэта датычыцца работы з грамадзянамі. Сёння неабходна прадоўжыць правядзенне сістэмнага аналізу зваротаў, асабліва тых, якія ўзнікаюць сацыяльна тэматыку. «Неабходна павысіць якасць інфармацыйна-тлумачальнай работы, забяспечыць асабілы контроль за выкананнем рашэнняў, прынятых па выніках разгляду зваротаў. Таксама мы павінны прыкладзіць максімум намаганняў да ўключэння ўсіх катэгорый грамадзян, прадпрыемстваў усіх формаў уласнасці ў вырашэнне пытанняў жыццезабеспячэння», — дапоўніла спіс задач старшыня абласвета.

БелТА.

НАВІНЫ КАМІСІІ

АСНОЎНЫ ПРЫЯРЫТЭТ — САЦЫЯЛЬНАЯ СКІРАВАНАСЦЬ

Дадатковыя гарантыі працоўным, павышэнне даступнасці сацыяльных паслуг, якасная адукацыя і сістэмная работа з моладдзю

Парламентарыі заўсёды трымаюць руку на пульсе найважнейшых працэсаў, якія адбываюцца ў грамадстве. Не застаюцца яны ў баку і ад праблем, якія хвалююць звычайных грамадзян, канкрэтнага чалавека. Нярэдка самі людзі падказваюць, на што варта звярнуць увагу падчас законатворчасці.

Над праектамі якіх законаў у дадзены момант працуюць парламентарыі, а таксама некалькі актыўна ў жыцці краіны ўдзельнічае моладзь і як наладжана зваротная сувязь з грамадзянамі, расказала старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці Ірына СТАРАВОЙТАВА.

— Ірына Анаталеўна, сфера інтарэсаў Пастаяннай камісіі заўжды была шырокай. На што ў цяперашні момант скіравана ўвага парламентарыяў?

— Сацыяльная скіраванасць дзяржаўнай палітыкі нашай краіны азначае, што ў аснове вырашэння ўсіх пытанняў — чалавек, яго інтарэсы і патрэбы. Ключавымі напрамкамі работы Пастаяннай камісіі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь з'яўляюцца пытанні працы і занятасці, шлюбу і сям'і, аховы здароўя, адукацыі, навуцы, фізічнай культуры і спорту, грамадскага аб'яднання, рэлігійных арганізацый, маладзёжны рух і іншае. У камісіі на разгледзе знаходзіцца праект закона «Аб змяненні законаў па пытаннях працоўных адносін», якім плануецца ўстанавіць дадатковыя гарантыі працоўным. Акрамя таго, удаканальваюцца нормы, якія рэгулююць пытанні прадастаўлення працоўных і сацыяльных водпусकाў. І гэта яшчэ не ўсе навацыі.

— Напэўна, сам час дыктуе неабходнасць карэкціроўкі і некаторых іншых законапраектаў сацыяльнай скіраванасці?

— Безумоўна. Асабліва ўвага ўдзяляецца задачам удаканалення прыватных механізмаў у пытаннях сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва, павышэння даступнасці сацыяльных паслуг. Іх рэалізацыя плануецца ў рамках работы над праектам Закона Рэспублікі Беларусь «Аб змяненні законаў па пытаннях сацыяльнага абслугоўвання». Цяпер ажыццяўляецца работа па ўнясенні змяненняў у Закон Рэспублікі Беларусь «Аб свабодзе сумлення і рэлігійных арганізацый». Працуем і над праектам Закона Рэспублікі Беларусь «Аб змяненні законаў па пытаннях працоўных адносін». У далейшым плануецца разгляд праектаў законаў «Аб незалежнай ацэнцы і сертыфікацыі кваліфікацый», аб змяненні Закона Рэспублікі Беларусь «Аб дзяржаўных дапамогах сям'ям, якія выхоўваюць дзяцей», «Аб змяненні законаў па пытаннях рэгулявання шлюбных і сямейных адносін». На сістэмны аснове праводзіцца маніторынг практыкі прымянення заканадаўства, які дае магчымасць выявіць найбольш уразлівыя месцы заканадаўства.

— Увагі законатворцаў рэгулярна патрабуюць і працэсы, якія датычацца удаканалення адной з найважнейшых сфер жыццяздзейнасці грамадства — адукацыі...

— Устойлівае сацыяльна-эканамічнае развіццё шмат у чым залежыць ад узроўню і якасці адукацыі. Сістэма адукацыі павінна быць рухомай, адказваць на глабальныя выклікі, адпавядаць узроўню грамадска-палітычных і эканамічных працэсаў, якія адбываюцца ў сучасным свеце, змяняюцца ўдасканальваюцца ў інтарэсах чалавека, грамадства і дзяржавы. Стратэгічная мэты развіцця адукацыі знайшлі сваё адлюстраванне ў Канцэптуальных падыходах да развіцця сістэмы адукацыі Рэспублікі

Беларусь да 2030 года. Для вырашэння абзначаных задач патрабавалася ўдасканаленне нарматыўна-прававога рэгулявання дзейнасці сістэмы адукацыі. Распрацаваны і прыняты Закон Рэспублікі Беларусь «Аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у Кодэкс Рэспублікі Беларусь аб адукацыі». У сувязі з прыняццем новай рэдакцыі Кодэкса з мэтай прывядзення 22 законаў і двух кодэксаў адпаведнасць прайшоў абмеркаванне і быў прыняты праект закона «Аб змяненні законаў па пытаннях адукацыі».

— На кантролі Пастаяннай камісіі — і пытанні маладзёжнай палітыкі...

— Дзяржаўная маладзёжная палітыка з'яўляецца стратэгічным напрамкам сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны. Моладзь — найбольш актыўная частка грамадства. Патэнцыял маладога пакалення традыцыйна запатрабаваны ў эканоміка-тэхналагічнай, навуковай, сацыяльнай і інфармацыйнай сферах. У Беларусі моладзь ва ўзросце да 31 года складае больш чым 2,5 мільёна чалавек — чацвёртую частку насельніцтва. Прынцыпы дзяржаўнай маладзёжнай палітыкі з'яўляюцца вызначальнымі для прыняцця заканадаўчых актаў па праблемах моладзі. Маладзёжны савет (парламент) удзельнічае ў пасяджэннях сесій Савета Рэспублікі, парламента, вызначных прэзідыумах, прыёмах грамадзян па асабістых пытаннях, круглых сталах.

— Хто ўваходзіць у Маладзёжны парламент?

— Большая частка Маладзёжнага парламента — працоўная моладзь, якая праз сваю прафесійную, грамадскую дзейнасць з'яўляецца ўдзельнікам дзяржаўнага будаўніцтва. Трэба адзначыць, што для моладзі гэта добрая школа, дзе можна вучыцца ў прафесіяналаў, пераймаць вопыт адзін аднаго, правіць сябе ў расоўванні ініцыятывы, рабоце з людзьмі і нормамі заканадаўства. Мы не павінны дапусціць, каб моладзь была ўразлівай часткай грамадства. Наша задача — прадукціўцы маніпуляванне нашай моладдзю з боку антыдзяржаўных плыняў для рашэння сваіх задач. Маладыя людзі павінны ўсведамляць адказнасць за свае дзеянні і супрацьстаяць любым дэструктыўным працэсам. Цяпер гаворка ідзе не толькі аб выхаванні падрастаючага пакалення, а аб захаванні міру, дабрабыту народа, стабільнай будучыні грамадзян нашай краіны. Таму важна, каб работа з моладдзю была сістэмнай, якая ахоплівае ўсё грамадства: сям'ю і ўстановы адукацыі, міністэрствы і ведамствы, арганізацыі і прадпрыемствы, выканкамы і грамадскія арганізацыі. А ў аснове гэтай работы — нашы каштоўнасці арыенціры: гістарычная памяць, каштоўнасць сям'і, грамадзянскасць, духоўнасць, маральнасць, працавітасць.

— Работа з людзьмі — адна з форм дзейнасці парламентарыяў. Наколькі карысны для членаў камісіі дыялог з насельніцтвам?

— Работа з насельніцтвам з'яўляецца адным з найважнейшых напрамкаў у дзейнасці Пастаяннай камісіі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці. Толькі за мінулы год членамі Пастаяннай камісіі разгледжана каля 540 пісьмовых зваротаў. На сістэмны аснове праводзіцца сустрэчы з працоўнымі калектывамі. У ходзе сустрэч закранаюцца пытанні, якія датычацца стану дарог, вольнага часу сельскіх жыхароў, замцавання маладых спецыялістаў у вёсцы, выдзяленні жылля маладым спецыялістам, пытанні патрыятычнага выхавання моладзі і іншыя. Мы ведаем, што хвалюе нашых людзей, чым яны жывуць, а таму ікмінее разабрацца ў кожнай сітуацыі, пры гэтым многія моманты ўлічваем пры распрацоўцы заканадаўства.

Вераніка КАНЮТА.

ЗВЯЗДА

ВЯСНОВЫ ПАРАДАК, АЗДОБЛЕНЫ ПАМЯЦЦЮ

(Заканчэнне. Пачатак на 7-й стар.)

Ужо ў 2021 годзе менавіта старшыня Азарыцкага сельвыканкама Галіна Панцялеенка ўзначаліла ініцыятыўную групу азарыцкіх актывістаў, якія распрацавалі і падрыхтавалі да ўдзелу ў конкурсе грамадзянскіх ініцыятыў праект рэканструкцыі мемарыяльнага комплексу «Лагер смерці Азарычы — боль і памяць». У ініцыятыўную групу ўвайшлі таксама настаўнік гісторыі Азарыцкай сярэдняй школы Зінаіда Хлебавец і намеснік дырэктара СШ Наталля Мельнікава, майстар па добраўпарадкаванні КУП «Камунальнік Калінкавіцкі» Святлана Байчук і рамеснік Раман Міргарад. Іх праект стаў адным з пераможцаў конкурсу грамадзянскіх ініцыятыў Гомельскай абласной асацыяцыі мясцовых Саветаў дэпутатаў. Перамога ў спаборніцтвах праектаў прынесла грашовую дапамогу — пяць тысяч рублёў.

— Мы заяўлялі ў праекце ўсталяванне бардзюрнага каменя, банераў з фатаграфіямі і гісторычнымі фактамі, макетаў назіральных вышак, а таксама ўладкаванне да лагера дарожкі і вялікай пляцоўкі ў ім у форме крыжа. Таксама ў праекце прапісалі ўстаноўку каменнага знака, ліхтароў на сонечных батарэях уздоўж дарожкі да крыжа. Для поўнага ўвасаблення ў жыццё ўсіх задум выйграных у конкурсе сродкаў, вядома, было недастаткова. Дапамогу аказалі прадпрыемствы і арганізацыі раёна, мясцовыя жыхары. Зроблена многае, у тым ліку добраўпарадкавалі тэрыторыю вакол каплічкі і само збудаванне. Яго ўстанавілі каля мемарыяла ў 2010 годзе, і патрэбен быў ужо рамонт, — адзначыла Галіна Панцялеенка.

Комплекснае добраўпарадкаванне

Сёлета гарадскі пасёлак Азарычы ўключаны ў план комплекснага добраўпарадкавання

Гомельшчыны. Гэта практыка, якая дае новае жыццё населеным пунктам — ужо брэнд рэгіёна. Нядаўна нараду па маштабным навіядзенні парадку ў Азарычах правёў **старшыня Гомельскага аблвыканкама Іван КРУПКО**.

— Праграма на найбліжэйшыя пяць гадоў прадугледжвае развіццё Акцябрскага і Азарычаў у 2023 годзе, Кармы і Капаткевічаў у 2024-м. У 2025-м мадэрнізацыя чакае Лельчыцы і Стрэшын, у 2026-м — Уваравічы, а ў 2027-м — Церухоўку, — значнае ў старшыня аблвыканкама.

У губернатарскай нарадзе па маштабным добраўпарадкаванні ў Азарычах прынялі ўдзел старшыня Калінкавіцкага райвыканкама Сяргей Ігвоздз, а таксама

Комплексная канцэпцыя рэканструкцыі мемарыяльнага комплексу ў памяць вязняў Азарыцкага лагера смерці.

кіраўнікі ўпраўленняў, прадстаўнікі ўсіх адказных службаў. На іх кантролі — пытанні водазабеспячэння, асвятлення і ацяплення, дарожнай сеткі, капітальнага рамонт, мадэрнізацыі сацыяльных аб'ектаў у населеным пункце.

— Мы павінны прапанаваць панавартасныя інфраструктурныя і сацыяльныя аб'екты, пудумам, як развіваць пасёлак у далейшым, каб усім яго жыхарам, а гэта больш

за 1000 чалавек, камфортна, у задавальненне жылося, — акрэсліў задачы комплекснага навіядзення парадку ў Азарычах кіраўнік рэгіёна.

Як было адзначана, цяпер у Азарычах на фінішнай прамой абнаўленне сацыяльна значнага аб'екта, знакавага не толькі для Калінкавіцкага раёна, але і рэгіёна ў цэлым. Гаворка аб завяршэнні рэканструкцыі дома-інтэрната для састарэлых і людзей з інваліднасцю

ў Азарычах. Работы на аб'екце пачаліся ў мінулым жніўні. За гэты час праведзена маштабная работа: адрамантаваны дах, выканана цэлавая рэнавацыя фасада, абсталявана сістэма вентыляцыі, заменены сеткі водазабеспячэння і каналізацыі, сістэмы ацяплення. Зроблена перапланіроўка асобных памяшканняў з абсталяваннем санвузлаў, праведзена рэканструкцыя харчаблока, устаноўлены ліфт.

У цэлым абноўлены будынку размешчана 129 чалавек.

Што датычыцца ўласна тэрыторыі гарадскога пасёлка Азарычы, то планам комплекснага навіядзення парадку прадугледжаны добраўпарадкаванне вулічнай дарожнай сеткі, рамонт жыллёвага фонду і іншых сацыяльна значных аб'ектаў. Так, будзе цалкам адноўлены будынак мясцовага цэнтра вольнага часу, Патрабуе ўвагі і пасялковая бібліятэка 1953 года пабудовы. Вызначаны аб'ём работ па дзіцячым садку і сярэдняй школе.

На асаблівым кантролі застанецца навіядзенне парадку на прыватных домаўладаннях, арандаваных аб'ектах.

— Адзінокам пажылым дапаможам, а астатнія няхай прымуць

пасільны ўдзел у навіядзенні парадку каля свайго дома, — адзначыў на нарадзе па добраўпарадкаванні Азарычаў Іван Крупко. — Рэканструкцыя мемарыяльнага комплексу вязняў Азарыцкага лагера смерці ў Калінкавіцкім раёне — знакавы аб'ект для ўсёй краіны, таму мы павінны наведці парадак у гарпасёлку, — падкрэсліў кіраўнік рэгіёна.

Наталля КАПРЫЛЕНКА.

Крыж на месцы расстрэльнай ямы

Вёску Ражкоўку, якая стаіць на ўкраіне Белавежскай пушчы, ведаюць многія. Суды нярэдка вязджаюць экскурсіі. Сапраўды, унікальны выпадак, унікальны лёс. Карнікі прыехалі знішчыць населены пункт, людзей — забіць, хаты — спаліць. Але нешта пайшло не па плане. І людзі засталіся жыць...

Цяпер у тутэйшай царкве захоўваецца як найвялікшая святыня абраз, які лічыцца выратавальным.

— Іх прыехалі забіваць 28 верасня 1942 года. Яму выкапалі адразу за вёскай, вялікую, як траншэя, — расказвае **старшыня Дэмітравіцкага сельсавета Вячаслаў РУСАКЕВІЧ**. — Усё адбывалася па такім жа сцэнары, як у іншых паселішчах. Мужчыны капалі яму, жанчыны галасілі, старыя маліліся. Але на ачэпленую вайскоўцамі тэрыторыю раптам прызямліўся самалёт, адтуль выйшаў нямецкі афіцэр і сказаў, што пакаранне адмяняецца. Як потым растлумачылі перапалоханым людзям, лётчык-афіцэр у небе ўбачыў выяву Божай Маці, палічыў, што гэта знак, і прыняў рашэнне памілаваць людзей.

Гэта быў лётчык маёр Эміль Хёрбст. Праз некалькі месяцаў ён пабываў у Ражкоўцы, падарыў мясцовай грамадзе абраз Божай Маці, напісаны нямецкім салдатам, які, дарэчы, дасюль захоўваецца ў царкве. А потым, пасля ўрачыстай царкоўнай службы, як згадвалі старажылы, немцы падвялі прыхаджан да ямы, нагадалі ім,

У Ражкоўцы ўвекавечылі памяць ваенных падзей

што жыццё іх да тае пары вісіць на валаску і залежыць ад іх паводзін. І ўдакладнілі: калі жыхары парушаць шматлікія забароны акупантаў, яма можа быць выкарыстана па яе прызначэнні.

Яму тую закапалі канчаткова толькі пасля вызвалення. Паступова пра яе сталі забываць.

Пазней у Ражкоўскай царкве паявіўся новы выратавальны абраз, якія зрабілі прафесіяналы па праваслаўным канонах. Але ж і ранейшы карыстаецца заслужанай павагай у прыхаджан.

А вось іншых знакаў у памяць пра тыя падзеі ў Ражкоўцы раней не было. Паводле слоў кіраўніка мясцовай улады, яма даўно зраўнавалася з зямлёй, парасла травой і кустоўем. А летась расшылі, што гэтае месца трэба неяк абазначыць, каб не страчвалася памяць, каб было дзе нагадваць нашчадкам, якія выпрабаваны выпалі на долю іх продкаў, як сталі пад расстрэлам ні ў чым не вінаватыя людзі.

Ідэю сельвыканкама гарача падтрымала **старшыня Камянецкага райсавета Ірына НІГЕРЫШ**. Пры падтрымцы раён-

нага Савета мясцовая ўлада знайшла спонсараў, найперш правялі добраўпарадкаванне тэрыторыі, а потым вырабілі і ўстанавілі крыж. Крыж стаіць аkurat у цэнтры былой вялікай яміны.

— Вясной пасадзім кветкі, даведзём да канца добраўпарадкаванне дарожак, прылеглай тэрыторыі, — расказвае Вячаслаў Русакевіч. — На Дзень Перамогі прыйдзем са школьнікамі, будзем гаварыць з імі пра тыя падзеі.

Святлана ЯСКЕВІЧ, фота аўтара. Камянецкі раён.

Буравыя ўстаноўкі — на полі

У Пінскім раёне праводзіцца дэталёвая разведка радовішча базальтаў і туфаў

Базальт — гэта вулканічная парода, вельмі цвёрды камень. Яго выкарыстоўваюць у вытворчасці пліткі, арматуры, іншых матэрыялаў. З базальту выплаўляюць надзвычай тонкія і трывалыя валокны, якія становяцца асновай самых розных вырабаў. Наша краіна гэты каштоўны прыродны матэрыял куляе. Пакуль. Але ж вучоныя кажуць, што названы карысныя выкапні ёсць і ў нашай зямлі, яго можна здабываць на Палессі.

— Сёлета за распрацоўку залежаў грунтоўна ўзяліся ў Пінскім раёне, — паведамаў **начальнік аддзела ідэалогіі і па справах моладзі Юрый БУШЫК**. — На землях сельгаспрадпрыемства «Навадворскае-Агра» разгарнуўся цэлы геалагічны гарадок. Тут устаноўлены вагончыкі для пражывання экспедыцыі, для захоўвання неабходнага абсталявання. З пачатку сакавіка спецыялісты бураць свідравіны, рухаюцца строга па квадратах, кожны ў 10 гектараў.

Дзяржавай выдзелены грошы: інвестыцыйны праект уключаны ў дзяржаўную праграму «Ахова навакольнага асяроддзя і ўстойлівае выкарыстанне прыродных рэсурсаў на 2021—2025 гады». Праект падзелены на два этапы. Першы прадугледжвае правядзенне дэталёвай геалагічнай разведкі, па выніках якой будзе зроблена тэхніка-эканамічная абгрунтаванне мэтазгоднасці асваення радовішча. Пры станючым заключэнні Пінскі райвыканкам можа прыступіць да рэалізацыі другога этапу — пошуку інвестара для асваення радовішча.

Конкурс на правядзенне разведкі, які праводзіўся па ініцыятыве Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя, выйграла РУП «Навукова-вытворчы цэнтр па геалогіі». Яго спецыялісты і працуюць каля вёскі Новы Двор. Работа арганізавана вахтовым метадам, адна змена працуе два тыдні, затым заступае другая. Паводле папярэдніх разлікаў, геалагі будучы займацца бурэннем да чэрвеня. За гэты час правядуць адбор проб, зробіць лабараторныя даследаванні, падрыхтуюць матэрыялы для рэспубліканскай камісіі.

У Пінскім райвыканкаме спадзяюцца, што ўжо восенню будзе прынята станючае рашэнне, і раённы орган улады прыступіць да рэалізацыі праекта. Сыравіна вельмі патрэбная прадпрыемствам нашай краіны, такім як «Гомельбудматэрыялы», «Поліц-Шкловалакно», «Керамін» ды іншым. Акрамя таго, пабочным карысным выкапнем з'яўляецца пясок. У выпадку пачатку распрацоўкі там можна яго атрымаць каля 100 тысяч тон. Гэта таксама вельмі важны ў будаўнічай справе матэрыял.

А перспектывы залежаў на Піншчыне спецыялісты ацэньваюць высока. Кажуць, што пінскі базальт не аступае па характарыстыках імпартаму. Спачатку можа быць узведзены кар'ер па здабычы, а ў перспектыве — горназдабывальнае прадпрыемства. І тады ўжо можна будзе не толькі задавальняць свае патрэбы ў базальтах і туфах, але і пастаўляць пароду на экспарт.

Старшыня Навадворскага сельвыканкама Іван КІРЫКОВІЧ папярэджае, што казаць пра здабычу карыснага выкапня пакуль рана:

— Вядзецца разведка на землях сельгасугоддзяў. Наперадзе — працэс ацэнкі мэтазгоднасці здабычы, пошук інвестара. Калі ж справа дойдзе да распрацоўкі, то апошняя павінна паспрыяць развіццю нашых тэрыторый.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Фота з тэлеграм-канала Пінскага райвыканкама.

ТАНЦУЮЦЬ УСЕ,

або Чым здзіўляюць сельскія клубы

Захаванне і развіццё культуры на вёсцы было і застаецца прыярытэтам дзяржавы. Сельскія ўстановы культуры прапаноўваюць жыхарам не толькі творчыя мерапрыемствы, канцэрты, разнастайныя вечарыны і святы. Клубы, дамы культуры з'яўляюцца тым месцам, цэнтрам, дзе сустракаюцца вясцоўцы, каб абмеркаваць лакальныя навіны. Для іх гэта акно ў свет. Што робіцца сёння ў Капыльскім раёне, каб гэтыя ачагі культуры не загаслі, даведалася карэспандэнт «Мясцовага самакіравання».

— Культурнае абслугоўванне насельніцтва сельскай мясцовасці раёна ажыццяўляюць 35 устаноў, у тым ліку 18 клубаў, сярод іх раённы цэнтр творчасці ў аграгарадку Семежава, раённы цэнтр традыцыйнай культуры ў аграгарадку Мажа, 17 публічных бібліятэк, у тым ліку 8 інтэграваны са школьнымі, — расказала **старшыня Капыльскага раённага Савета дэпутатаў Ірына КІСЛЯК**.

дапамагаюць аўтаклубы і бібліёбусы. Гэта своеасаблівыя перасоўныя культурныя цэнтры, якія здольныя дайсці да самай аддаленай вёскі. Аўтаклуб перавозіць не толькі артыстаў, але і неабходную для канцэрта, выступлення апаратуру. Ніякім эквівалентам не вымераць тую радасць, добры настрой, якія дораць жыхарам глыбіні супрацоўнікі цэнтральнай раённай бібліятэкі імя Анатоля Астрэйкі.

Помнік маладому Цішку Гартнаму.

сотні клубных фарміраванняў. У прыватнасці, за мінулы год праведзена 3905 мерапрыемстваў, якія наведала ў тым ліку амаль 17 тысяч сельскіх жыхароў.

Кірункі клубных фарміраванняў розныя: пазнавальнае, экалагічнае, патрыятычнае, творчае, спартыўнае. А ў раённым цэнтры адкрыта для дзяцей «Школа ткачоў». Удзельнікі яе з'яўляюцца пераможцамі абласных і рэспубліканскіх фестываляў, конкурсаў.

Візітоўкай, брэндмам раёна сталі абласныя фестывалы гульні і гумару «Капыльскія пацехі», рэгіянальнае свята-конкурс па ткацтве «Млечны шлях ад рук бабулі», якое праходзіць раз на тры гады. Статус гісторыка-культурнай спадчыны мае тэхніка закладнога ткацтва чырвона-белых ручнікоў у аграгарадку Семежава. Званне «Народны майстар» прысвоена васьмі ткачым Капыльскага раёна, у іх ліку дырэктар раённага цэнтра ткацтва Таццяна Волкава. Таццяна Мікалаеўна прадстаўляла сямейнае ткацтва ў 20-м міжнародным фестывалі культуры і мастацтва «Бююкчакмеджэ» ў турэцкім Стамбуле, на іншых форумах.

У раёне з'яўляюцца і новыя святы. Напрыклад, у 2022 годзе ў аграгарадку Цімкавічы ўпершыню прайшоў літаратурна-музычнае свята «Цімкавіцкія вытокі» пры падтрымцы Дзяржаўнага музея гісторыі беларускай літаратуры.

— Неад'емнай часткай культурнай палітыкі з'яўляецца умацаванне матэрыяльна-тэхнічнай базы, стан будынкаў і прылежных тэрыторый. Для правядзення бягучых работ у 2022 годзе было выдзелена амаль шэсцьдзесят тысяч рублёў. Выкана на работ на суму 71 тысяча рублёў.

Шмат у сферы культуры было зроблена падчас падрыхтоўкі да Дня беларускага пісьменства і абласных «Дажынак», якія адбыліся ў верасні 2021 года. У прыватнасці, у Капылі была пабудавана і адкрыта дзіцячая бібліятэка з кіназалай. Абноўлены фасады і інтэр'ер будынкаў дзіцячай школы мастацтваў, раённага цэнтра культуры, раённага краязнаўчага музея, добраўпарадкаваны прылеглыя тэрыторыі. Устаноўлены помнік Цішку Гартнаму, уладкавана Алея пісьменнікаў, дзе з'явілася 17 інтэрактыўных пляцовак з інфармацыяй аб літаратарах, якія нарадзіліся ў Капыльскім раёне. Для кожнага аб'екта зроблі QR-код, па якім можна атрымаць доступ да біяграфіі празаікаў і паэтаў, азнаёміцца з іх творчасцю.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

Унікальнае ткацтва — адна з візітоўкаў Капыльшчыны.

— У аграгарадку Цімкавічы функцыюе ўстанова дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі — дзіцячая школа мастацтваў, філіялы якой працуюць у Старыцкай сярэдняй школе і ў аграгарадку Быстрыца на базе бібліятэкі. Капыльска дзіцячая школа мастацтваў аказвае паслугі непаўналетнім, якія вучацца ў Семежава і Слабада-Кучынскай сярэдняй школе, — адзначыла Ірына Мікалаеўна.

У аграгарадку Семежава працуе таксама экспазіцыя Капыльскага раённага краязнаўчага музея, прысвечаная жыццю і дзейнасці Героя Беларусі Міхаіла Сцяпанавіча Высоцкага, экспазіцыя этнаграфіі і быту ў вёсцы Вялешына.

У аграгарадках Семежава і Пясочнае створаны цэнтры культуры і адпачынку, раённы цэнтр традыцыйнай культуры ў вёсцы Мажа. У 2009 годзе пачаў работу Слабада-Кучынскі сельскі клуб.

— Адрозніваецца, што культурнай работай на вёсцы ахоплены значная частка жыхароў. Але ж ёсць у раёне і аддаленыя, маланаселеныя вёскі, дзе не было або з аб'ектыўных прычын закрытыя клубы. Як людзі задавальняюць свае культурныя запатрабаванні? — пацікавілася ў сваёй суразмоўніцы.

— Разнастайныя жыццё вясцоўцаў, далучыць іх да свету прыгожага

Яны заўсёды параяць, што пачытаць, раскажуць, якія кніжныя навінкі з'явіліся. У наступны прыезд даставяць заказаную вясцоўцамі літаратуру, перыёдыку. Мабільная перасоўная сістэма абслугоўвання курсіруе адпаведна вызначанаму графіку па папярэдня распрацаваным маршруце, — растлумачыла Ірына Кісляк.

На Алеі пісьменнікаў.

У сваёй рабоце супрацоўнікі устаноў культуры выкарыстоўваюць разнастайныя сучасныя формы работы з насельніцтвам. Усе бібліятэкі камп'ютарызаваныя, ёсць доступ у інтэрнэт, таму аказваюць паслугі з выкарыстаннем сучасных інфармацыйных тэхналогій. У бібліятэках раёна працуе 36 аматарскіх аб'яднанняў, з іх 30 — для дзяцей. У клубных устаноўках разнастайныя формамі аматарскай творчасці аформлена больш як 800 дарослых і дзяцей, якія з'яўляюцца удзельнікамі

МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15
ад 17 лютага 2009 года выдана

Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

Дырэктар — галоўны рэдактар
КАРЛЮКЕВІЧ
Аляксандр Мікалаевіч.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

(для зваротаў):
zvarot@zviazda.by

АДРАС РЭДАКЦЫІ:

220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 311 17 35;

e-mail: info@zviazda.by

Газета адрэдавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1.

Тыраж 10.558.

Нумар падпісаны ў 19.30
28 сакавіка 2023 года.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПУБЛИЧНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ (АУКЦИОНА)

Организатор публичных торгов (аукциона)	ООО «Индустрия Инноваций», г. Минск, Старовиленинский тракт, д. 10, пом. 4Н Сайт в интернете: www.iin.by , https://fiintorgi.by		
Продавец	ОАО «Беларусьрезинотехника», УНП 700069297, 213829, Могилевская область, г. Бобруйск, ул. Минская, д. 102		
Публичные торги (аукцион) в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) по делу № 15-11/Б/2019 в экономическом суде Могилевской области			
Предмет публичных торгов (аукциона)			
Лот, №	Наименование	Начальная цена, бел. руб. с учетом НДС	Минимальная цена, бел. руб. с учетом НДС
1	Здание склада и склад металлической тары, корпус № 106 и № 106А, расположенный по адресу: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, 102	965 868,00	676 107,60
2	Хозяйственный участок № 97А, расположенный по адресу: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, 102	266 416,00	200 491,20
3	Хозяйственно-складской участок № 76, расположенный по адресу: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, 102	48 960,00	34 272,00
<p>Задаток 10 % от начальной цены предмета публичных торгов (аукциона) в белорусских рублях перечисляется на р/с BY48OLMP30123000945640000933 в ОАО «Белгазпромбанк», БИК OLMРBY2X, УНП 291442411, получатель платежа – ООО «Индустрия Инноваций»</p> <p>Шаг электронных торгов – 5 % от начальной цены лота либо цены за лот, складывающейся в ходе торгов. В случае отсутствия ставок участников торгов начальная цена торгов поэтапно снижается равными долями 5 (пять) раз до минимальной цены или до момента совершения ставки участником торгов.</p> <p>Условия участия и порядок проведения публичных торгов (аукциона) размещены в открытом доступе на официальном сайте электронной площадки ООО «Индустрия Инноваций» https://fiintorgi.by и на официальном сайте ООО «Индустрия Инноваций» www.iin.by. Состав имущества и подробная информация о нем размещена на интернет-сайте https://bankrot.gov.by</p> <p>Срок подписания и заключения договора купли-продажи: не позднее 10 (десяти) календарных дней со дня подписания протокола о результатах торгов</p> <p>Условия оплаты предмета торгов электронных торгов: не позднее 30 (тридцати) календарных дней со дня проведения торгов. Переход права собственности – после полной оплаты Имущества, с момента государственной регистрации перехода права собственности органом, осуществляющим государственную регистрацию недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним</p> <p>Торги проводятся в соответствии с регламентом ООО «Индустрия Инноваций», размещенным по адресам: https://fiintorgi.by, <a fiintorgi.by"="" href="http://www.iin.by</p> <p>Победитель публичных торгов (аукциона) либо единственный участник публичных торгов (аукциона), согласившийся повысить начальную цену предмета торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить аукционисту торгов вознаграждение в размере 2 % от цены продажи лота, в случае, если цена продажи лота составит до 500 тыс. белорусских рублей, 1 % от цены продажи лота в случае, если цена продажи лота составит свыше 500 тыс. белорусских рублей в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения публичных торгов (аукциона)</p> <p>Организатор публичных торгов (аукциона) имеет право снять предмет аукциона с торгов, но не позднее чем за 3 дня до наступления даты проведения торгов (аукциона)</p> <p>Дата и время проведения торгов (аукциона): 03.05.2023 начало торгов 10.00, окончание торгов 16.00, электронные торги проводятся на 3 минуты с момента поступления последней ставки, если ставка сделана менее чем за 3 минуты до времени окончания торгов. Торги проводятся на электронной торговой площадке https://fiintorgi.by</p> <p>Дата и время окончания приема заявок</p> <p>Заявки на участие в публичных торгах (аукционе) принимаются по 02.05.2023 г. до 16.00</p> <p>Контактные данные</p> <p>Тел.: +375 17-300-90-03; +375 (29) 671-83-95; e-mail: e.pinchuk@iin.by</p>			

Вниманию акционеров открытого акционерного общества «Белгазпромбанк»

Место нахождения общества: г. Минск, проспект Жукова, 3.

Открытое акционерное общество «Белгазпромбанк» (далее – банк) сообщает, что согласно решению годового общего собрания акционеров банка от 24 марта 2023 года, протокол № 1, с 15 мая 2023 года, если иное не предусмотрено законодательством, банк будет осуществляться выплата дивидендов по итогам работы за 2022 год по привилегированным акциям из расчета 0,03 рубля на одну акцию, по простым (обыкновенным) акциям из расчета 0,00796 рубля на одну акцию.

Список акционеров банка, имеющих право на получение дивидендов, сформирован на основании реестра владельцев ценных бумаг по состоянию на 13 февраля 2023 года.

Выплата дивидендов акционерам банка осуществляется:

- юридическим лицам и индивидуальным предпринимателям в безналичном порядке в соответствии с законодательством;
- физическим лицам в безналичном порядке в соответствии с законодательством либо в установленном порядке наличными денежными средствами в банке.

Дополнительную информацию можно получить по телефону (8017) 229 64 10

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 2 от 10 февраля 2023 года выдана Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100693551.

ЗАО «БелБанкротАукцион»,

организатор торгов по продаже имущества
ОАО «Берестовицкая ПМК №141» (УНП 500020631),
объявляет о проведении 12.04.2023 г. с 9.00 до 16.00 электронных торгов в форме аукциона.

Перечень имущества и информация об условиях торгов размещены на сайте электронной торговой площадки: bankrottorg.by.

ЗАО «БелБанкротАукцион»,

организатор торгов по продаже имущества
ОАО «Берестовицкая ПМК №141» (УНП 500020631),
объявляет о проведении 28.04.2023 г. с 9.00 до 16.00 электронных торгов в форме аукциона.

Перечень имущества и информация об условиях торгов размещены на сайте электронной торговой площадки: bankrottorg.by.

ИЗВЕЩЕНИЕ

о проведении 27 апреля 2023 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 5»

Предмет торгов
«Технологическая площадка для хранения и обслуживания спецтехники» с инв. № в ЕГРНИ 600С-162566 общей площадью 9 270,6 кв. м (назначение: сооружение специализированного склада, хранилищ; составные части и принадлежности: технологическая площадка для хранения и обслуживания спецтехники – литер А, состоящая из проезда, трех покрытий, трех бортов, технологической площадки, дорожки, ограждения)
Сведения о земельном участке: площадь – 1,6243 га, кадастровый номер – 623650100001005212
Местонахождение: Республика Беларусь, Минская обл., Минский р-н, г. Заславье, ул. Заводская, 17
Начальная цена: 583 040,40 бел. руб. с учетом НДС
Сумма задатка: 58 000,00 бел. руб.

Продавец имущества: ОАО «ДСТ № 5», г. Минск, ул. Лукьяновича, 4-253.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГПЦ», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, к. 10.

Условия торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 5», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица, а также при необходимости иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, на расчетный счет № BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦЕУ № 527 ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, БИК BLBBBY2X, кодификатор назначения платежа – 40901, получатель – государственное предприятие «МГПЦ», УНП 190398583.

Торги проходят в форме открытого аукциона с использованием по-вышеуказанной информации. Торги проводятся аукционистом, определенным организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наименьшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включается НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежного документа о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Торги проводятся 27 апреля 2023 года в 16.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляется с 30.03.2023 по 26.04.2023 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. По вопросу осмотра объекта следует обращаться по телефону (017) 388-43-21.

Телефоны для справок:
(017) 365-48-36 (государственное предприятие «МГПЦ»);
(017) 388-43-21, (029) 179-23-02 (ОАО «ДСТ № 5»).

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» (Организатор аукциона)

извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Белторресурсь» (Продавец).

Аукцион состоится 03.05.2023 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4.

Лот № 1: легковой седан KIA MAGENTIS, кузов (рама) № KNEGE22285203932, 2007 г. в.

Место нахождения: г. Минск, туп. Брилевский, 55.
Начальная цена с НДС 20 % – 9 000,00 руб.
Задаток – 900,00 руб.

Лот № 2: грузовой бортовой тентовый GAZ-33021 0, кузов (рама) № ХТН3302101591378, 1996 г. в.

Место нахождения: г. Брест, ул. Красногвардейская, 112/1.
Начальная цена с НДС 20 % – 3 500,00 руб.
Задаток – 500,00 руб.

Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона – ino.by. Шаг аукциона – 5 %.

Задаток перечисляется на р/с BY85BAPB30127802900100000000 в ОАО «Белгазпромбанк», БИК ВАРВBY2X, Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182.

Окончание приема заявлений и задатков – 28.04.2023 в 11.00.

Организатор аукциона:
220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9,
☎ 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52
* www.ino.by * e-mail: torgi@ino.by

УНП 190055182

ЗАО «БелБанкротАукцион»,

организатор торгов по продаже имущества ООО «Будфр» (УНП 693230669), объявляет о проведении 28.04.2023 г. в 09.00 публичных торгов в электронной форме.

Перечень имущества и информация об условиях торгов размещены на сайте электронной торговой площадки: bankrottorg.by.

ИЗВЕЩЕНИЕ

о проведении 27 апреля 2023 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 5»

Предмет торгов
«Здание весовой АБЗ «Заславье» общей площадью 29,2 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 600С-122807 (составные части и принадлежности: одноэтажное кирпичное здание весовой АБЗ «Заславье» с навесом 1, забором 1 т, металлическим ограждением площадки для стоянки автомобилей а2, асфальтная площадка на АБЗ «Заславье» а3, технологическая площадка по хранению и обработке материалов а4)
Сведения о земельном участке: площадь – 2,2169 га, кадастровый номер – 623650100001005211
Местонахождение: Минская обл., Минский р-н, г. Заславье, ул. Заводская, 17/1
Начальная цена: 1 193 630,40 бел. руб. с учетом НДС
Сумма задатка: 119 363,00 бел. руб.
Обременение: аренда

Продавец имущества: ОАО «ДСТ № 5», г. Минск, ул. Лукьяновича, 4-253.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГПЦ», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, к. 10.

Условия торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 5», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица, а также при необходимости иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, на расчетный счет № BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦЕУ № 527 ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, БИК BLBBBY2X, кодификатор назначения платежа – 40901, получатель – государственное предприятие «МГПЦ», УНП 190398583.

Торги проходят в форме открытого аукциона с использованием по-вышеуказанной информации. Торги проводятся аукционистом, определенным организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наименьшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включается НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежного документа о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Торги проводятся 27 апреля 2023 года в 16.30 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляется с 30.03.2023 по 26.04.2023 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. По вопросу осмотра объекта следует обращаться по телефону (017) 388-43-21.

Телефоны для справок:
(017) 365-48-36 (государственное предприятие «МГПЦ»);
(017) 388-43-21, (029) 179-23-02 (ОАО «ДСТ № 5»).

О досрочном погашении и дате формирования реестра владельцев жилищных облигаций

Настоящим извещением сообщаем о принятом 29.03.2023 года ООО «СЕТКО РЕЗИДЕНШЛ» решении о досрочном погашении именных жилищных облигаций (далее – Облигаций):

- первого выпуска, зарегистрированного в Государственном реестре ценных бумаг 13.04.2021 за номером 5-200-02-4259;
- второго выпуска, зарегистрированного в Государственном реестре ценных бумаг 13.04.2021 за номером 5-200-02-4260;
- третьего выпуска, зарегистрированного в Государственном реестре ценных бумаг 13.04.2021 за номером 5-200-02-4261;
- четвертого выпуска, зарегистрированного в Государственном реестре ценных бумаг 01.07.2021 за номером 5-200-02-4333;
- пятого выпуска, зарегистрированного в Государственном реестре ценных бумаг 02.07.2021 за номером 5-200-02-4334;
- шестого выпуска, зарегистрированного в Государственном реестре ценных бумаг 05.07.2021 за номером 5-200-02-4336;
- седьмого выпуска, зарегистрированного в Государственном реестре ценных бумаг 25.10.2021 за номером 5-200-02-4449;
- восьмого выпуска, зарегистрированного в Государственном реестре ценных бумаг 25.10.2021 за номером 5-200-02-4450;
- девятого выпуска, зарегистрированного в Государственном реестре ценных бумаг 25.10.2021 за номером 5-200-02-4451.

Дата начала досрочного погашения Облигаций: 04.05.2023 г.

Извещаем о дате формирования реестра владельцев ценных бумаг:

полное наименование и местонахождение эмитента Облигаций: Общество с ограниченной ответственностью «СЕТКО РЕЗИДЕНШЛ» (УНП 192827731, Республика Беларусь, 220062, г. Минск, ул. Ратомская, д. 48, пом. 2 (помещение 2-2)).

Наименование уполномоченного органа эмитента Облигаций и дату принятия им решения, в соответствии с которым осуществляется формирование реестра владельцев облигаций, – решение единственного участника ООО «СЕТКО РЕЗИДЕНШЛ» (решение от 29.03.2023).

Дата, на которую осуществляется формирование реестра владельцев Облигаций, – 27.04.2023.

УНП 192827731

След на зямлі

«НЕ ДЛЯ ТАГО ЛЮДЗІ СХОДЗЯЦА, КАБ У СВАРКАХ ЖЫЦЬ»

...Не ведаючы дарогі, у вёску Субаты наўрад ці даедзеш. Ды і вёскі, лічы, няма: засталася ўсяго тры хаты. «Я тут апошняя жыхарка, — са слязьмі на вачах гаворыць Вольга Букач. — Дажываю свой век, як і вёска... Не, яна больш не адрозніцца, хоць такое аднойчы было.

Вольга БУКАЧ і яе сацыяльны работнік Валіяціна СІЛЬЧУК.

Мясцовыя краязнаўцы кажуць, што перад Вялікай Айчыннай у Субатах налічвалася 23 двары, 103 жыхары, былі свае школа, крама. У кастрычніку 1942-га вёску спалілі фашысты, аднак людзі, вярнуўшыся на папалішча, яе адрадылі.

Вольга Канстанцінаўна пераехала сюды ў 1958-м, калі выйшла замуж. А нарадзілася яна ў шматдзетнай сям'і ў Жабінкаўскім раёне. Шэсць гадоў пахадыла ў школу, потым пайшла працаваць.

— Атрымаўшы першую зарплату, адчувала сябе такой самастойнай, такой дарослай, — усміхаецца жанчына. — Ну як жа: я зарабіла грошай, магла дапамагчы бацькам, потым купіць веласіпед.

На ім — 12 кіламетраў на работу, 12 — назад. Але ж не марна: менавіта там, у Чыжыўшчыне, на торфабрыкетным заводзе, дзючына пазнаёмілася з будучым мужам, пераехала жывіць да яго бацькоў.

Муж працаваў лесніком, марыў прывесці жонку ў свой дом, але паставіць яго не паспеў. Будаванца давялося разам, талакой, так што наваселле справілі неўзабаве, і хрэсьбіны — таксама: у сям'і нарадзіліся два сыны: Мікалай і Вячаслаў.

...У Субатах Вольга Канстанцінаўна адразу ўладкавалася на працу ў мясцовую гаспадарку. Старанная, увішная, яна паспявала ўсюды. Былі старшыня калгаса Анатоль Янончук не раз казаў, што такіх работнікаў, як Вольга Букач, трэба яшчэ пашукаць!

І сапраўды, былая мясцовая стаянаўка ідзе да шафы, перакладвае

там нейкія паперы, прыносіць да стала скрынку са сваімі ўзнагародамі. Іх шмат: граматы, дыпломы за дасягненне высокіх паказчыкаў, пасведчанні «Ударнік камуністычнай працы», «Майстар раслінаводства», медаль «За працоўную адзнаку»...

— Нялёгка ўсё гэта давала. Тое ж вырошчванне лёну, гародніны было ў асноўным ручным, — успамінае Вольга Канстанцінаўна. — Буракоў цукровых сямлі шмат. Пачыналі ўбіраць ды дваццаць — дамоў прыходзіла ў адзінаццаць вечара. А там жа яшчэ сям'я, гаспадарка. Усё вымагала клопату.

Што, дарэчы, і... добра, бо з мужам, як прызнаецца жанчына, «толкам ні разу не пасварыліся».

— Ці паверыце: не было калі! — усміхаецца Вольга Канстанцінаўна. — Ды і не для таго людзі сходзяцца, каб у сварках жыць. Я, калі адчувала, што хмара ідзе, старалася яе разгаць — то ўсмешкай, то ласкавым словам, то спакойнай размовай. Калі гэты не ўдавалася, моўкі сыходзіла з хаты, а там... Пасяджу, бывала, на ганку, пабяную, нават трохі папачу. А — потым за сям'я і ў грады. Там заўсёды работа была! Гарод мы вялікі садзілі. Хацела-ся, каб і агуркі свае, і памідоры, і капуста, і цыбуля, і гарох, і фасоль, і карбузы з клубніцамі... Нешта прапалоць,

падрыхліць, падвязаць, паправіць... Пакуль тупаю, усе свае крыўды забудуся, калі нават былі... Муж, дзяжаваць богу, іх таксама доўга не помніў. Так і жылі.

...Аляксандр Паўлавіч (светлай памяці) пакінуў гэты свет 16 гадоў таму. І ўжо цэльны пяць яго ўдава жыве ў вёсцы адна. Прызнаецца, што часам бывае страшна, аднак пераязджаць да дзяцей яна не хоча. Перад нейкім Новым годам сын, расказвала, завёз да сябе ў Кобрыві. Дык яна пратрыма-лася, прахлыла там хіба некалькі дзён: не знаходзіла месца, не ведала, дзе сябе дзецц! Ды і трывога даймала: «Як жа там хата?»

Карацей, не вытрымала жанчына, не стала чакаць выхадных, пакуль сын дамоў завязе: сабрала рэчы і на аўтобусе дабралася сама.

— Не магу я ў горадзе, у сценах кватэры, — прызнаецца вясюлька. — Мне трэба прастору, свабоды, водару сосен... І таму, пакуль здужаю, буду тут, у Субатах.

Гэта, магчыма, яшчэ і таму, што вёска, а значыць, і Вольга Канстанцінаўна не адрэзана ад цывілізацыі: у апошняй жыхаркі ёсць стацыянарны і мабільны тэлефоны, яна глядзіць тэлевізар (у тым ліку навіны), вылісвае, чытае і перачытвае газеты (атрымлівае свежыя, любіць і зажоўвае старыя)... Два разы на тыдзень у Субаты прыязджае аўталаўка, тройчы сюды наведваецца сацыяльны работнік.

Вядома ж, не забываюць Вольгу Канстанцінаўну і дзеці, унукі, праўнукі: тэлефануюць, цікавяцца, ці не трэба ў чым дапамагчы, досыць часта прыязджаюць праведзаць.

...Другога чэрвеня Вольга Канстанцінаўна адзначыць свае 85! На юбілей, хочацца верыць, збярыцца яе вялікая сям'я, радня... Субаты ажывуць, зазвіняць галасамі дзяцей — як некалі раней было. А магчыма, і будзе?

Мікалай Навумчык, Маладзечыцкі раён.

Весткі з месцаў

ЧАРОЎНЫ СВЕТ ВЕРШАЎ

Не так даўно ў нашым дзіцячым садку адбылося музычна-літаратурнае свята.

Педагагі Ала Ярац, Наталля Савуса, Кацярына Ганжа, мамы нашых выхаванцаў Таццяна Сіраж і Кацярына Галіцкая, самі дзеці паклалі ўсіх у «Чароўны свет вершаў», падырыхталі выставу кніг і малюнкаў да любімых твораў, чыталі на памяць свае любімыя, бралі ўдзел у віктарынах,

адгадвалі загадкі, рыфмавалі словы, спявалі... У выніку ўсе прысутныя атрымалі шмат пазітыўных эмоцый і зусім не лішні напамін аб тым, што тое ж вершаванае слова ў калыханках, забавлянках, загадках, казках і сапраўды ўпрыгожвае наша жыццё, робіць яго больш багатым і яркім.

Ала Грыб, загадчыца дзіцячага садка № 161, г. Гомель.

Усмешачку!

Шкадую. Значыць, люблю?

На масаж да гэтай чароўніцы ахвотных шмат. Цяпер вось у кабінце маладая жанчына з хворай нагой: сабака пакусаў.

— Я іх таксама баюся, — распачыла работу, прызнаецца масажыстка. — І не любіла ж — ні каго, ні сабак!.. Але аднойчы супала: і свёкр захварэў, у бальніцу паклалі, і кошка яго прапала. Дома адно кацяня засталося. Дык што мне было рабіць? Карміла, беднага, лапку лячыла... Ён пасяў ў такога Мурлыку вырас! Доўга ў свёкра жыў... А тут мы самі пераязджаць сабраліся: у новы дом, казалі, трэба ката найперш запуськаць. Я на рукі яго ўзяла ды так і пакінула... Каб раней хто-небудзь сказаў, што буду карміць, лячыць, даглядаць, што апроч яго яшчэ і сабаку завяду, нізавошта не паверыла б! А цяпер без гэтых жывёлін і дом не дом, і двор не двор.

Як тоі казаў, ад любові да нянявіць — крок. Ад нелюбові назад — таксама? Ірына Войтка, г. Слонім.

ДОПОЛНЕНИЕ К ПРОЕКТНОЙ ДЕКЛАРАЦИИ ООО «Датч Стар»,

опубликованной в газете «Звезда» 01.09.2022 г. по объекту «Жилая застройка со встроенными помещениями общественного назначения в границах пр. Дзержинского — ул. Шорса — ул. Папаніна» (2-я очередь строительства)

Для привлечения дольщиков к строительству по договорам создания объектов долевого строительства для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, предлагаются: 10 (десять) однокомнатных квартир площадью от 41 до 63 кв. м, стоимостью 1 кв. метра от 3 500 до 3 800 белорусских рублей. 15 (пятнадцать) машино-мест площадью от 12 до 35 кв. м, стоимостью 1 кв. метра от 1 710 до 2 050 белорусских рублей.

На предприятии действует система регулирования стоимости, зависящая от площади, этажа и условий оплаты объекта строительства.

Условия оплаты — полная либо поэтапная оплата цены договора в течение 5 календарных дней с момента регистрации договора долевого строительства в Комитете строительства и инвестиций Мингорисполкома.

Ознакомление дольщиков с планировкой квартир, предлагаемых для заключения договоров создания объектов долевого строительства, осуществляется по предварительной договоренности в рабочее время ООО «Датч Стар» по адресу: г. Минск, пр-т Дзержинского, д. 19, пом. 1515. Тел.: 375 (17) 336 73 88, 375 (44) 5343000, 375 (29) 5343000. УНП 191061438

ОАО «Белагпромпромбанк» сообщает, что в связи с уменьшением с 03.04.2023 ставки рефинансирования Национального банка Республики Беларусь на 0,50 процентного пункта до 10,50 процента годовых, с 03.05.2023 ОАО «Белагпромпромбанк» уменьшает на 0,50 процентного пункта плавающие процентные ставки по договорам банковского вклада «Универсальный» и «Сберегательный», заключенным в период с 02.08.2004 по 05.03.2006.

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 2 от 10 февраля 2023 года выдана Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100693551.

ВНИМАНИЮ ПРЕДПРИЯТИЙ, ОРГАНИЗАЦИЙ И ИНДИВИДУАЛЬНЫХ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЕЙ!

Комитетом государственного имущества Гродненского областного исполнительного комитета проводятся аукционы по продаже неиспользуемого имущества, находящегося в собственности Волковыского района

К ПРОДАЖЕ ПРЕДЛАГАЕТСЯ

1. Здание нежилое, инженерные сети, объекты благоустройства, по ул. Матросова, 3, в г. П. Росс, Волковыского района. Начальная цена предмета аукциона — 4 базовые величины. Размер задатка — 1 базовая величина.

2. Здание казармы под склад с террасой, инженерные сети, объекты благоустройства, по ул. Красноармейской, 47 в г. П. Росс, Росского с/с, Волковыского района. Начальная цена предмета аукциона — 6 базовых величин. Размер задатка — 1 базовая величина.

3. Здание бани с пристройкой по ул. Красноармейской, 44, в г. П. Росс, Росского с/с, Волковыского района. Начальная цена предмета аукциона — 4 базовые величины. Размер задатка — 1 базовая величина.

4. Комплекс объектов бывшего в/г № 11 в Волковыском районе, Росский с/с, 31, 31/1-31/13, около д. Лозы. Начальная цена предмета аукциона — 18 базовых величин (недвиж. 17 баз. в. + кабель 1 баз. в.).

5. Объекты бывшего в/г, комплекс № 13: здание ЖБП № 1 АЗ, здание ЗПДРЦ (АУ), арочные укрытия около г. П. Росс, Росского с/с, 40, 40/1, 40/3, 40/4, Волковыского района. Начальная цена предмета аукциона — 4 базовые величины. Размер задатка — 1 базовая величина.

6. Объекты бывшего в/г: мастерская, наружная водопроводная сеть, тепловая сеть, объекты благоустройства (дорожка, проезд) по ул. Красноармейской, 52, в г. П. Росс, Росского с/с, Волковыского района. Начальная цена предмета аукциона — 5 базовых величин. Размер задатка — 1 базовая величина.

7. Объекты бывшего в/г, комплекс № 12: здание АЗС, пункт газификации кислорода № 74 с пристройкой, объекты благоустройства, инженерные сети, около г. П. Росс, Росского с/с, 34, 34/1 Волковыского района. Начальная цена предмета аукциона — 6 базовых величин. Размер задатка — 1 базовая величина.

8. Объекты бывшего в/г, комплекс № 14: здание СБВ лаборатории с беседкой, мощением, ограждением, калиткой, здание СБВ хранилища, около г. П. Росс, Росского с/с, 35, 35/1, Волковыского района. Начальная цена предмета аукциона — 6 базовых величин. Размер задатка — 1 базовая величина.

9. Объекты бывшего в/г, комплекс № 15: здание СБВ лаборатории с беседкой, мощением, ограждением, калиткой, здание СБВ хранилища, около г. П. Росс, Росского с/с, 35, 35/1, Волковыского района. Начальная цена предмета аукциона — 6 базовых величин. Размер задатка — 1 базовая величина.

10. Объекты бывшего в/г, комплекс № 16: здание СБВ лаборатории с беседкой, мощением, ограждением, калиткой, здание СБВ хранилища, около г. П. Росс, Росского с/с, 35, 35/1, Волковыского района. Начальная цена предмета аукциона — 6 базовых величин. Размер задатка — 1 базовая величина.

11. Объекты бывшего в/г, комплекс № 17: здание СБВ лаборатории с беседкой, мощением, ограждением, калиткой, здание СБВ хранилища, около г. П. Росс, Росского с/с, 35, 35/1, Волковыского района. Начальная цена предмета аукциона — 6 базовых величин. Размер задатка — 1 базовая величина.

12. Объекты бывшего в/г, комплекс № 18: здание СБВ лаборатории с беседкой, мощением, ограждением, калиткой, здание СБВ хранилища, около г. П. Росс, Росского с/с, 35, 35/1, Волковыского района. Начальная цена предмета аукциона — 6 базовых величин. Размер задатка — 1 базовая величина.

13. Объекты бывшего в/г, комплекс № 19: здание СБВ лаборатории с беседкой, мощением, ограждением, калиткой, здание СБВ хранилища, около г. П. Росс, Росского с/с, 35, 35/1, Волковыского района. Начальная цена предмета аукциона — 6 базовых величин. Размер задатка — 1 базовая величина.

14. Объекты бывшего в/г, комплекс № 20: здание СБВ лаборатории с беседкой, мощением, ограждением, калиткой, здание СБВ хранилища, около г. П. Росс, Росского с/с, 35, 35/1, Волковыского района. Начальная цена предмета аукциона — 6 базовых величин. Размер задатка — 1 базовая величина.

15. Объекты бывшего в/г, комплекс № 21: здание СБВ лаборатории с беседкой, мощением, ограждением, калиткой, здание СБВ хранилища, около г. П. Росс, Росского с/с, 35, 35/1, Волковыского района. Начальная цена предмета аукциона — 6 базовых величин. Размер задатка — 1 базовая величина.

16. Объекты бывшего в/г, комплекс № 22: здание СБВ лаборатории с беседкой, мощением, ограждением, калиткой, здание СБВ хранилища, около г. П. Росс, Росского с/с, 35, 35/1, Волковыского района. Начальная цена предмета аукциона — 6 базовых величин. Размер задатка — 1 базовая величина.

17. Объекты бывшего в/г, комплекс № 23: здание СБВ лаборатории с беседкой, мощением, ограждением, калиткой, здание СБВ хранилища, около г. П. Росс, Росского с/с, 35, 35/1, Волковыского района. Начальная цена предмета аукциона — 6 базовых величин. Размер задатка — 1 базовая величина.

18. Объекты бывшего в/г, комплекс № 24: здание СБВ лаборатории с беседкой, мощением, ограждением, калиткой, здание СБВ хранилища, около г. П. Росс, Росского с/с, 35, 35/1, Волковыского района. Начальная цена предмета аукциона — 6 базовых величин. Размер задатка — 1 базовая величина.

19. Объекты бывшего в/г, комплекс № 25: здание СБВ лаборатории с беседкой, мощением, ограждением, калиткой, здание СБВ хранилища, около г. П. Росс, Росского с/с, 35, 35/1, Волковыского района. Начальная цена предмета аукциона — 6 базовых величин. Размер задатка — 1 базовая величина.

20. Объекты бывшего в/г, комплекс № 26: здание СБВ лаборатории с беседкой, мощением, ограждением, калиткой, здание СБВ хранилища, около г. П. Росс, Росского с/с, 35, 35/1, Волковыского района. Начальная цена предмета аукциона — 6 базовых величин. Размер задатка — 1 базовая величина.

Будзь у курсе

У БЕЛАРУСІ ЗАФІКСАВАНЫ РОСТ ЗАХВАРАЛЬНАСЦІ НА ТУБЕРКУЛЁЗ

З чым гэта звязана і чаго чакаць ад каварнай інфекцыі?

Туберкулёз — адна з самых старажытных інфекцый і адна з самых «упартых». Кожныя 20 хвілін у свеце памірае адзін хворы на туберкулёз. Практыка паказвае, што як толькі пільнасьць лягнецца, захваральнасць пачынае расці. Менавіта так і здарылася і ў Беларусі, і ва ўсім Еўрапейскім рэгіёне падчас пандэміі COVID-19. Захваральнасць на туберкулёз летась вырасла больш як на 12 % — у поле зроку медыкаў трапілі ў тым ліку і тыя хворыя, што ў папярэднія гады ў паліклініцы не звярталіся.

Цяжкасць барацьбы з гэтым захвораннем звязана яшчэ і з тым, што больш за 30 працэнтаў хворых з упершыню выяўленым туберкулёзам заражана асаблівай бактэрыяй, устойлівай да некалькіх прэпаратыў адроздзі. За 10 гадоў яна стала сустрэкацца ўдвай часцей. Сёння ёсць бактэрыі, якія маюць рэзістэнтнасць адразу да 11 прэпаратыў. Па сутнасці, гэта большасць лекаў супраць мікабактэрыяў. Пацыенты, у якіх маецца адчувальнасць да ўсіх прэпаратыў супраць туберкулёзу, хутчэй вылечваюцца, у іх хвароба рэдка пераходзіць у хранічную форму і яны менш заражаюць іншых. Пацыенты ж з лекавай устойлівасцю цяжэй падаюцца лячэнню, хвароба ў іх часта пераходзіць у хранічную форму.

Чаго чакаць ад такой каварнай інфекцыі ў будучым? Захваральнасць на туберкулёз і далей будзе расці? У якіх рэгіёнах краіны яна найбольшая? Пра гэта і іншае расказалі спецыялісты.

З ЧЫМ ЗВЯЗАНЫ РОСТ?

Нагадаем, што ўпершыню мікабактэрыя туберкулёзу была вызначана ў 1882 годзе Робертам Кохам. Гэтая хвароба ў той час лічылася невылечнай. Сёння, як вядома, туберкулёз можна і папярэдзіць, і вылечыць. Больш за тое, Сусветная арганізацыя аховы здароўя паставіла мэту пакончыць з туберкулёзам да 2035 года.

Пры гэтым вынікі мінулага года сталі для медыкаў дастаткова засмучальнымі. — Пандэмія COVID-19 у спалучэнні з канфліктамі ў Еўропе, Афрыцы і на Блізкім Усходзе, а таксама сацыяльна-эканамічныя нягоды адбыліся на шматгадовых паспяхах у барацьбе з туберкулёзам, — адзначае прадстаўнік СААЗ у Рэспубліцы Беларусь, кіраўнік краінавага офіса СААЗ у Беларусі Сяргей ДЫЁРДЗІЦА. — У нядаўнім дакладзе СААЗ было адзначана, што ўпершыню больш як за дзесяцігоддзе выраслі паказчыкі захваральнасці і смяротнасці ад туберкулёзу ў Еўрапейскім рэгіёне павялічылася ў 2021 годзе ў параўнанні з 2020 годам. А крывая захваральнасці, якая нязменна ішла ўніз, спынілася ўпершыню за 20 гадоў. Ва Усходняй Еўропе і Цэнтральнай Азіі сітуацыя абцяжарваецца ў многім з-за распаўсюджанасці ўстойлівага да лекаў туберкулёзу і спалучанай інфекцыі туберкулёзу і ВІЧ.

Але ёсць і станоўчыя моманты. У нашай краіне ў поўнай меры выкарыстоўваюцца перавагі сучасных тэхналогій — такіх, як хуткая малекулярная дыягностыка, лепшыя і больш кароткія схемы прафілактыкі, лячэння і догляду, а таксама інавацыйныя рашэнні ў галіне лічбавай аховы здароўя. Упершыню ў гісторыі туберкулёзу ў Беларусі выка-

рыстоўваецца схема лячэння працягласцю ўсяго шэсць месяцаў як для звычайнага, так і для ўстойлівага да лекаў туберкулёзу. А дыягназ і наяўнасць лекавай устойлівасці пацверджваецца на працягу ўсяго некалькіх гаўдзін. Яшчэ пару гадоў таму ўявіць такое было немагчыма.

— Да дасягненняў беларускай нацыянальнай праграмы неабходна аднесці шырокае прымяненне кароткатэрміновай, цалкам пераларнай схемы лячэння туберкулёзу з множнай лекавай устойлівасцю, добрыя вынікі лячэння, а таксама выкарыстанне малекулярнай дыягностыкі ў якасці першых тэстаў на туберкулёз, — пералічвае Сяргей Дыёрдзіца. — А такі падыход, як відэасуправаджэнне тэрапіі, дапамагае многім пацыентам да канца прайсці курс лячэння і разглядаецца як альтэрнатыва шпіталізацыі і наведванню лячэбнай установы для атрымання прэпарату, што зніжае затраты на лячэнне і рызыкі інфіцыравання.

НАЙМЕНШАЯ ЗАХВАРАЛЬНАСЦЬ — У МІНСКУ, НАЙБОЛЬШАЯ — НА ГОМЕЛЬШЧЫНЕ

Як адзначыў дырэктар РНПЦ пульманалогіі і фтызіятрыі, галоўны пазаштатны фтызіятр Міністэрства аховы здароўя Геннадзь ГУРЭВІЧ, у 2022 годзе супрацьтуберкулёзнай службы працавала па сваім прамым прызначэнні, пры тым што ў два папярэднія гады больш за 50 % ложкавага фонду было перапрафілявана пад лячэнне пацыентаў з COVID-інфекцыяй.

Летась для супрацьтуберкулёзнай службы на 7,8 мільёна рублёў былі набыты лічбавыя рэнтгенаўскія апараты, абсталяванне для лабараторнай дыягностыкі і стэрлізацыі, расходныя

матэрыялы і рэагенты для малекулярна-генетычнай і бактэрыялагічнай дыягностыкі, супрацьтуберкулёзныя лекавыя сродкі. Таксама капітальна адрамантаваныя бактэрыялагічныя лабараторыя магілёўскага і брэсцкага супрацьтуберкулёзных дыспансераў.

— Паспяхова развілася міжнароднае супрацоўніцтва, у прыватнасці праграма ўзаемадзеяння з глабальным фондам па барацьбе з ВІЧ, туберкулёзам, малярыяй. Фінансаванне па гэтай праграме складала 3,9 мільёна долараў ЗША. Паспяхова выконваўся сумесны праект РНПЦ пульманалогіі і фтызіятрыі і міжнароднай арганізацыі «Урачы без межаў». На базе РНПЦ прайшлі навучанне 44 спецыялісты з Азербайджана, Кіргізіі, Туркменістана, — расказаў Геннадзь Гурэвіч.

Летась у Беларусі было выяўлена 1384 пацыенты з туберкулёзам, захворванне ў якіх развілося ўпершыню, і 279 пацыентаў з рэцыдывам туберкулёзу, што на 185 чалавек больш, чым у папярэднія гады. Захваральнасць з улікам рэцыдываў складала 18,1 на 100 тысяч, што на 12,4 % вышэй ад захваральнасці ў 2021 годзе. Выяўлена 16 хворых дзяцей ва ўзросце да 18 гадоў (год таму іх было 13). А таксама пастаўлена на ўлік 138 пацыентаў з ВІЧ-асацыіраваным туберкулёзам.

Найменшая захваральнасць рэгістравалася ў Мін-

скай вобласці (28 чалавек на 100 тысяч насельніцтва), найбольш высокая — у Гомельскай вобласці (28 чалавек на 100 тысяч).

скай вобласці (28 чалавек на 100 тысяч насельніцтва), найбольш высокая — у Гомельскай вобласці (28 чалавек на 100 тысяч).

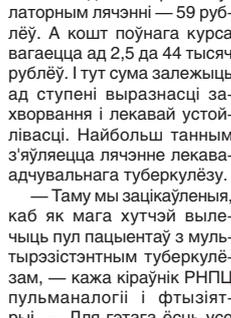
скай вобласці (28 чалавек на 100 тысяч насельніцтва), найбольш высокая — у Гомельскай вобласці (28 чалавек на 100 тысяч).

скай вобласці (28 чалавек на 100 тысяч насельніцтва), найбольш высокая — у Гомельскай вобласці (28 чалавек на 100 тысяч).

скай вобласці (28 чалавек на 100 тысяч насельніцтва), найбольш высокая — у Гомельскай вобласці (28 чалавек на 100 тысяч).

скай вобласці (28 чалавек на 100 тысяч насельніцтва), найбольш высокая — у Гомельскай вобласці (28 чалавек на 100 тысяч).

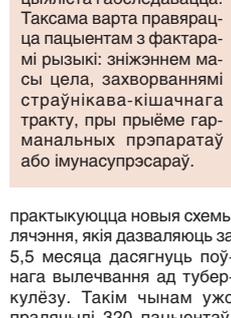
скай вобласці (28 чалавек на 100 тысяч насельніцтва), найбольш высокая — у Гомельскай вобласці (28 чалавек на 100 тысяч).

скай вобласці (28 чалавек на 100 тысяч насельніцтва), найбольш высокая — у Гомельскай вобласці (28 чалавек на 100 тысяч).

скай вобласці (28 чалавек на 100 тысяч насельніцтва), найбольш высокая — у Гомельскай вобласці (28 чалавек на 100 тысяч).

скай вобласці (28 чалавек на 100 тысяч насельніцтва), найбольш высокая — у Гомельскай вобласці (28 чалавек на 100 тысяч).

скай вобласці (28 чалавек на 100 тысяч насельніцтва), найбольш высокая — у Гомельскай вобласці (28 чалавек на 100 тысяч).

скай вобласці (28 чалавек на 100 тысяч насельніцтва), найбольш высокая — у Гомельскай вобласці (28 чалавек на 100 тысяч).

Як запозрыць туберкулёз?

Прыкметамі хваробы з'яўляюцца нематываны кашаль, слабасць, праявы інтаксікацыі на працягу трох тыдняў. Гэта нагода звярнуцца да спецыяліста і абследавацца. Таксама варта правярца пацыента з фактарамі рызыкі: зніжэнне масы цела, захворваннямі страўнікава-кішачнага тракту, пры прыёме гарманальных прэпаратыў або імунасупрэсарыў.

Прыкметамі хваробы з'яўляюцца нематываны кашаль, слабасць, праявы інтаксікацыі на працягу трох тыдняў. Гэта нагода звярнуцца да спецыяліста і абследавацца. Таксама варта правярца пацыента з фактарамі рызыкі: зніжэнне масы цела, захворваннямі страўнікава-кішачнага тракту, пры прыёме гарманальных прэпаратыў або імунасупрэсарыў.

Прыкметамі хваробы з'яўляюцца нематываны кашаль, слабасць, праявы інтаксікацыі на працягу трох тыдняў. Гэта нагода звярнуцца да спецыяліста і абследавацца. Таксама варта правярца пацыента з фактарамі рызыкі: зніжэнне масы цела, захворваннямі страўнікава-кішачнага тракту, пры прыёме гарманальных прэпаратыў або імунасупрэсарыў.

Прыкметамі хваробы з'яўляюцца нематываны кашаль, слабасць, праявы інтаксікацыі на працягу трох тыдняў. Гэта нагода звярнуцца да спецыяліста і абследавацца. Таксама варта правярца пацыента з фактарамі рызыкі: зніжэнне масы цела, захворваннямі страўнікава-кішачнага тракту, пры прыёме гарманальных прэпаратыў або імунасупрэсарыў.

ІНАВАЦЫЙНЫЯ ПАДХОДЫ У ЛЯЧЭННІ

Беларусь сапраўды стала піянерам па выкарыстанні новых метадаў лячэння туберкулёзу. Найперш гэта выкарыстанне новых супрацьтуберкулёзных прэпаратыў:

Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Предметы торгов			
Лот №1: капитальное строение с инвентарным номером 100/С-47718 (наименование: автосарай; назначение: здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в т. ч. автомобильные заправочные и газонаполнительные станции)), площадью 858,0 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Брестский р-н, Мотыльский с/с, 73/9, 0,15 км севернее д. Старое Село, автосарай, на земельном участке с кадастровым номером 12128300001000089, площадью 0,2573 га.			
Обременение: наличие действующего договора аренды.			
Условия оплаты: согласно заключенному договору купли-продажи в течение 1 месяца с даты заключения договора купли-продажи			
Начальная цена, руб. (без учета НДС)	75 600,00	Размер задатка, руб.	7 560,00

Лот №2: капитальное строение с инвентарным номером 100/С-51916 (наименование: кафе «Весна»; назначение: здание специализированное для общественного питания), площадью 627,1 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Брестский р-н, Клейниковский с/с, аг. Клейники, ул. Центральная, 17/1, на земельном участке с кадастровым номером 12128120461000607, площадью 0,3114 га, составные части и принадлежности: подвал.

Условия оплаты: согласно заключенному договору купли-продажи в течение 2 месяцев с даты заключения договора купли-продажи

Начальная цена, руб. (без учета НДС)	300 000,00	Размер задатка, руб.	30 000,00
--------------------------------------	------------	----------------------	-----------

Продавец: ОАО «Селекционно-гибридный центр «Западный», Брестский обл., Брестский р-н, аг. Б. Мотыль, тел. 80126918132. **Организатор торгов:** Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Брест, ул. Наганова, 10-329, т/ф 80162408701. **Задаток** вносится на расчетный счет Организатора торгов. **Р/с для перечисления задатка:** р/с ВУЗВАР301278666010000000, в ОАО «Белгоспромбанк» ЦБУ № 116 в г. Брест, РД по Брестской области, код банка ВАРВВУ2Х, УНП 201028245, код назначения платежа: 40901 перечисление гарантийного вноса. **Условия продажи:** без условий. **Срок заключения договора купли-продажи:** не позднее 5 рабочих дней со дня проведения аукциона. **Информация о возмещении затрат:** участник аукциона, выигравший торги, оплачивает Продавцу НДС в размере 20 % от стоимости продажи объекта, а также в течение 3 рабочих дней со дня аукциона возмещает фактические затраты на организацию и проведение аукциона, включающие вознаграждение Организатора аукциона. **Срок возможного отказа от проведения аукциона:** не позднее чем за 3 календарных дня до наступления даты проведения аукциона

Аукцион состоится 03 мая 2023 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325

Сведения о документах, которые необходимо представить для участия в аукционе, порядок, в соответствии с которым проводится аукцион, и иная информация содержится на сайте Организатора аукциона www.osenkaobrest.by, а также можно узнать по телефону: 8 (0162)-40-87-01, 40-87-02

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00

Последний день приема заявлений – 02 мая 2023 г. до 17.00

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09, BELTORGI.BY

Продавец: ОАО «Брагинский КЕО» (УНН 400032430), 247632, Гомельская область, г. п. Брагин, ул. Советская, 31, тел./факс: +375 232 311-59-72 / 25-26-63, тел. +375 29 135-78-72.

Повторные публичные торги в электронной форме будут проведены **29 апреля 2023 г. с 09.00 до 17.00** на электронной торговой площадке BELTORGI.BY.

Предмет торгов – ИМУЩЕСТВЕННЫЙ КОМПЛЕКС

- Капитальное строение с инв. № 343/С-95775, здание дома быта,** по адресу: Гомельская обл., Брагинский р-н, г. п. Брагин, ул. Советская, 31, общ. пл. – 1475,9 кв. м. Составные части и принадлежности: пристройка, подвал, ограждение, покрытие. Кадастровый № земельного участка 32035510000300001.
- Капитальное строение с инв. № 343/С-95776, здание гаража-склада,** по адресу: Гомельская обл., Брагинский р-н, г. п. Брагин, ул. Советская, 31/1, общ. пл. – 442,4 кв. м. Составные части и принадлежности: пристройка, холодная пристройка. Кадастровый № земельного участка 32035510000300001.
- Капитальное строение с инв. № 343/С-95777, здание котельной,** по адресу: Гомельская обл., Брагинский р-н, г. п. Брагин, ул. Советская, 31/2, общ. пл. – 119,1 кв. м. Составные части и принадлежности: тамбур, холодная пристройка. Кадастровый № земельного участка 32035510000300001.
- Капитальное строение с инв. № 343/С-95893, трансформаторная подстанция,** по адресу: Гомельская обл., Брагинский р-н, г. п. Брагин, ул. Советская, 31А, общ. пл. – 9,9 кв. м. Кадастровый № земельного участка – 320355100001001031.
- Оборудование – 5 ед.:** бензоила (Н/с), н/г в. в., инв. № 507; котел водонагревательный, 2001 г. в., инв. № 6/н; котел водонагревательный, 2001 г. в., инв. № 6/н; МУШ обуяная (заключена), н/г в. в., инв. № 184; комплект оборудования парикмахера (н/к), н/г в. в., инв. № 228.

Начальная цена предмета торгов – 474 940,00 бел. руб. с НДС. Телефон для ознакомления и осмотра +37529 698-53-53.

Для участия в торгах необходимо в срок с 09.00 30.03.2023 г. по 17.00 28.04.2023 г.: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGI.BY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с ВУЗВРП30121854590139330000 в ОАО «Сбер Банк», код ВРБСВУ2Х, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Шаг торгов – 5 %, задаток – 10 % от начальной цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается участник, предложивший наиболее высокую цену. Если заявки на участие в торгах поданы только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан в течение 5 календарных дней со дня проведения торгов возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, уплатить аукционный сбор. Срок заключения договора купли-продажи и оплаты предмета торгов – не позднее 20 рабочих дней со дня проведения торгов.

Центр Промышленной Оценки • Организация аукционов • Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703		
Продавец	ОАО «ГУМ», г. Минск, пр-т Независимости, 21		
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703		
Адрес ЭТП	www.ipmtorgi.by		
Предмет электронных торгов			
Месторасположение: г. Минск, пр-т Независимости, 21			
№ лота	Наименование	Инв. №	Начальная цена с НДС, бел. руб.
1	Электропрогулочник EB 687.22.10, 1989 г. в.	85	7 080,00
2	Электропрогулочник «Plio» EB 687.33.M, 2002 г. в.	4216	7 080,00

С подробной информацией по предмету электронных торгов можно ознакомиться на сайте организатора электронных торгов www.cpo.by. Шаг аукциона: 5 % от текущей цены

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/с ВУ47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», БИК BELB2YX, УНП 191 021 390. Получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи	10 (десять) рабочих дней со дня завершения электронных торгов
Условия оплаты предмета электронных торгов	10 (десять) рабочих дней с даты заключения договора купли-продажи

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by. Ответственность участника аукциона, его права и обязанности, штрафные санкции прописаны в соглашении о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы» по адресу: www.ipmtorgi.by. Страница лота по указанному адресу содержит также информацию о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение 10 % от цены продажи лота в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона

Дата и время начала и окончания электронных торгов	с 11.00 до 13.00 03.05.2023 г. Торги проводятся на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов
---	---

Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 02.05.2023 г. до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные телефоны: +375 17-373-21-33; +375 (44) 704-92-06. E-mail: auction@cpo.by

Антикризисный управляющий общества с ограниченной ответственностью «МЯСОКОМБИНАТ ГЕОРГИЕВСКИЙ»

извещает о проведении **14.04.2023 г. в 10.00** по адресу: г. Минск, ул. Тростенечкая, 5, пом. 221 открытых торгов по продаже дебиторской задолженности общества с ограниченной ответственностью «МЯСОКОМБИНАТ ГЕОРГИЕВСКИЙ»:

ИП Александрова Т. В. (размер задолженности – 1 236,57 BYN) – начальная цена – 1 112,91 BYN; частное торговое унитарное предприятие «Айзенберг» (размер задолженности – 492,85 BYN) – начальная цена – 443,56 BYN; ООО «Бухгалтер Бай» (размер задолженности – 261,30 BYN) – начальная цена – 235,17 BYN; ООО «ВалесТорг» (размер задолженности – 749,16 BYN) – начальная цена – 674,24 BYN; ООО «КофеФуд» (размер задолженности – 113 122,94 BYN) – начальная цена – 11 810,64 BYN; частное торговое унитарное предприятие «Мейтаке» (размер задолженности – 3 447,81 BYN) – начальная цена – 3 103,02 BYN; ООО «Мишель Стар» (размер задолженности – 399,30 BYN) – начальная цена – 359,37 BYN; ООО «Нью-Бренд» (размер задолженности – 859,66 BYN) – начальная цена – 773,69 BYN; ООО «ТПК Формактор» (размер задолженности – 467,86 BYN) – начальная цена 421,07 BYN; ООО «ТорнадоГрупп» (размер задолженности – 55 949,40 BYN) – начальная цена – 50 354,46 BYN; ООО «Илона-Мит» (размер задолженности – 15 679,01 BYN) – начальная цена – 14 111,11 BYN; ИП Иванов А. А. (размер задолженности – 6 954, 35 BYN) – начальная цена – 6 256,91 BYN; ИП Мурашко О. В. (размер задолженности – 28 884,77 BYN) – начальная цена – 25 996,29 BYN.

Ознакомиться с документами можно по адресу: г. Минск, ул. Тростенечкая, 5/2/2, предварительно согласовав с представителем управляющего по тел. 8 029 130 85 30.

Условия приема заявлений и прилагаемых к ним документов: прием заявлений на участие в торгах осуществляется по почтовому адресу: 220123, г. Минск, а/я 68, с даты настоящей публикации по 13.04.2023. **Сумма шага аукциона:** шаг аукциона (5 % от цены лота). **Сведения об организаторе торгов, его место нахождения и контактные телефоны:** антикризисный управляющий ООО «МЯСОКОМБИНАТ ГЕОРГИЕВСКИЙ» – ООО «Капитал Диалог», г. Минск, ул. Тростенечкая, д. 5, каб. 221, 2-й этаж, тел. 8 029 130 85 30.

Место нахождения предмета торгов: г. Минск, ул. Тростенечкая, д. 5, каб. 221.

Размер, порядок и сроки внесения суммы задатка, необходимые реквизиты текущего (расчетного) банковского счета продавца, на который должна быть перечислена сумма задатка: задаток для участия в аукционе – 5 % от цены лота. Прием заявлений на участие в торгах осуществляется по почтовому адресу: 220123, г. Минск, а/я 68, с даты настоящей публикации по 13.04.2023 г. **Оплата задатка производится с даты настоящей публикации по 13.04.2023 г. на р/с ООО «МЯСОКОМБИНАТ ГЕОРГИЕВСКИЙ» р/с 3012 2163 1203 7027 0000 в ЗАО «Альфа-Банк», код ALFAY2X, УНП 101337728.**

Организатор может отказаться от проведения торгов не позднее чем за один день до их проведения. Возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги. Участие в торгах оформляется итерговым протоколом в день их проведения. Победителем признается участник торгов, предложивший наиболее высокую цену. Результаты торгов оформляются итерговым протоколом в день их проведения. В случае признания торгов несостоявшимися в связи с подачей заявления на участие в них только одним участником предмет торгов может быть реализован этому участнику по начальной цене, увеличенной на 5 процентов. Заключение договора купли-продажи осуществляется в течение 10 дней со дня проведения торгов. Участникам, не признанным победителями, задаток возвращается в безналичной форме в течение 5 банковских дней с момента утверждения протокола об итогах торгов.

ИЗВЕЩЕНИЕ

о проведении 27 апреля 2023 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 5»

Предмет торгов	
Капитальное строение с инвентарным номером 600/С-130521 общей площадью 1862,8 кв. м (наименование: здание производственной базы; назначение: здание многофункциональное; составные части и принадлежности: трехэтажное из ж/б панелей и кирпича здание производственной базы); капитальное строение с инвентарным номером 600/С-165694 общей площадью 717,1 кв. м (наименование: склад-навес; назначение: сооружение специализированное складов, хранения; составные части и принадлежности: склад-навес А, площадка а1, ограждение а2, сеть электрооснащения Б, сеть водоснабжения В)	
Сведения о земельном участке: площадь – 1,2993 га, кадастровый номер – 623650100001002871	
Местонахождение: Минская обл., Минский р-н, г. Заславль, ул. Загородная, 1В, 1В/1	
Начальная цена: 1 131 510,60 бел. руб. без учета НДС	
Сумма задатка: 110 000,00 бел. руб.	
Обременение: аренда	

Продавец имущества: ОАО «ДСТ № 5», г. Минск, ул. Лукьяновича, 4-253.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, к. 10.

Условия торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 5», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица, а также при необходимости иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, на расчетный счет № ВУ15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБУ «ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, БИК BLBBVY2X, кодификатор назначения платежа – 40301, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник фиксируется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и не включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них заявлено только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предоставления копии платежного документа о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Торги проводятся **27 апреля 2023 года в 15.30** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукциона. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляется с 30.03.2023 по 26.04.2023 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. По вопросу осмотра продаваемого имущества следует обращаться по телефону (017) 388-43-21.

Телефоны для справок: (017) 365-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»); (017) 388-43-21, (029) 179-23-02 (ОАО «ДСТ № 5»).

Антикризисный управляющий торгового унитарного предприятия «Ю Би Си групп» – ООО «Эксперты» (организатор торгов)

извещает о проведении **28.04.2023 г. в 10.00** по адресу: г. Минск, ул. Тростенечкая, 5, пом. 227 открытых торгов по продаже дебиторской задолженности торгового унитарного предприятия «Ю Би Си групп»:

ИП Загорельская М. С. (размер задолженности – 5 937,74 BYN) – начальная цена – 5 337,74 BYN.

Ознакомиться с документами можно по адресу: г. Минск, ул. Тростенечкая, 5/2/2, предварительно согласовав с представителем управляющего по тел. 8 029 639 62 55.

Условия приема заявлений и прилагаемых к ним документов: прием заявлений на участие в торгах осуществляется по почтовому адресу: 220123, г. Минск, а/я 85, с даты настоящей публикации по 27.04.2023.

Сумма шага аукциона: шаг аукциона (5 % от цены лота) – 296,89 BYN. **Сведения об организаторе торгов, его место нахождения и контактные телефоны:** антикризисный управляющий торгового унитарного предприятия «Ю Би Си групп» – ООО «Эксперты», г. Минск, ул. Тростенечкая, д. 5, каб. 227, 2-й этаж, тел. 8 029 639 62 55.

Место нахождения предмета торгов: г. Минск, ул. Тростенечкая, д. 5, каб. 227.

Размер, порядок и сроки внесения суммы задатка, необходимые реквизиты текущего (расчетного) банковского счета продавца, на который должна быть перечислена сумма задатка: задаток для участия в аукционе – 5 % от цены лота – 296,89 BYN. Прием заявлений на участие в торгах осуществляется по почтовому адресу: 220123, г. Минск, а/я 85, с даты настоящей публикации по 27.04.2023 г. **Оплата задатка производится с даты настоящей публикации по 27.04.2023 г. на р/с торгового унитарного предприятия «Ю Би Си групп» ВУ42 РСВБ 3012 0338 2910 0000 0933 в «Приорбанк» ОАО, БИК РЦСВУ2Х, УНП 190436585.**

Организатор может отказаться от проведения торгов не позднее чем за один день до их проведения. Возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги. Участие в торгах оформляется итерговым протоколом в день их проведения. Победителем признается участник торгов, предложивший наиболее высокую цену. Результаты торгов оформляются итерговым протоколом в день их проведения. В случае признания торгов несостоявшимися в связи с подачей заявления на участие в них только одним участником предмет торгов может быть реализован этому участнику по начальной цене, увеличенной на 5 процентов. Заключение договора купли-продажи осуществляется в течение 10 дней со дня проведения торгов. Участникам, не признанным победителями, задаток возвращается в безналичной форме в течение 5 банковских дней с момента утверждения протокола об итогах торгов.

M@rt.kontakt-23

ФЕСТИВАЛЬ, ЯКІ ДОРЫЦЬ РАДАСЦЬ І ДАПАМАГАЕ РАЗВІВАЦЦА

У міжнародны дзень тэатра ў Магілёве былі агучаны назвы найлепшых пастановак XVI Міжнароднага маладзёжнага тэатральнага форуму «M@rt.kontakt-23»

Восем дзён тэатральнага свята працягліся як адно імгненне. Увесь гэты час Магілёў жыў у насычаным тэатральным рытме, здзіўляўся, смяюся, плакаў разам з героямі пастановак. Апошніх, дарэчы, было 19 — у выкананні калектываў з Беларусі, Расіі, Казахстана, Балгарыі. Фестывальныя дні складаліся з творчых сустрэч, абмеркаванняў. Працавала майстэрня маладой рэжысуры, праводзіліся круглыя сталы.

Апошні дзень форуму, які заўсёды, звязаны з галоўнай інтрыгай фестывалю — які спектакль стане найлепшым. Прычым не толькі з пункту гледжання прафесійнага журы, але яшчэ маладзёжнага і глядацкага.

Спецыяльным дыпламам «За найлепшыя акцёрскі ансамбль» узнагароджаны спектакль «Чарлі Чаплін» Дзяржаўнага тэатра драмы і камедыі імя Азербайджана Мамбетава з Казахстана.

За акцёрскую работу адзначаны артысты Уладзімір Ільін у спектаклі «На дне» Пермскага тэатра «У Моста» і Мікалай Балабан у спектаклі «Фаўст» Пецябургскага камернага тэатра «ТАК». Спецыяльны дыплом форуму атрымаў спектакль «Локіс» Гродзенскага абласнога тэатра лялек, а пастаюнка тэатральнага праекта «ТрыТфармаТ» «Карэніна» адзначана дыпламам «За

арыгінальнае рашэнне рускай класікі».

Найлепшым жа спектаклем форуму, на думку прафесійнага журы, стаў «Пачупкі» Рэспубліканскага тэатра беларускай драматургіі.

Вельмі трапна наконце яго выказалася ў размове з карэспандэнтам «Звязды» член прафесійнага журы, кандыдат мастацтвазнаўства, доктар філалагічных навук, літаратурны і тэатральны крытык з Расіі Капіталіна Какшанёва: «Гэта спектакль, пра які цікава думаць, які выклікае шмат жывых эмоцый, сур'ёзнае інтэлектуальнае перажыванне».

Паводле маладзёжнага журы, найлепшым стаў спектакль Пецябургскага камернага тэатра «ТАК» «Марыя Сцюарт».

Дыплом глядацкіх сімпатый атрымаў «Людіз Ламанчы» Арлоўскага тэатра «Вольнага прастора».

Свята скончылася, але засталася ўражанні. Шаннаваты фестываль запомніцца новымі знаёмствамі, адкрыццямі, урокамі майстэрства. Упершыню пасля

ковіднага перыяду аднавілася традыцыя абмяркоўваць спектаклі папярэдняга дня, дзе прафесійныя тэатральныя крытыкі і тэатразнаўцы дзеліцца сваімі заўвагамі, парадамі, адзначаюць моцныя і не вельмі бакі пастановак і ігры артыстаў.

— Адна з задач тэатральнага форуму — стымуляваць творчае паглыбленне чалавека, — лічыць Капіталіна Какшанёва. — Сучасны тэатр развіваецца ў розных кірунках, хацелася б, каб ён развіваўся ў бок большай рэжысёрскай культуры. Нарошчванне асабістай тэатральнай культуры для рэжысёра перадусім. Мы ўсе добра засвоілі еўрапейскія формы тэатра, але іх трэба яшчэ даследаваць знутры і зрабіць сваімі асабістымі. І развіваць тое не ў плане лозунгаў і пафасу, а ў плане глыбокага асобнага паглыблення ў сваё роднае і асабліва свайго роднага і сённяшнімі гістарычным часе.

Капіталіна Какшанёва прызналася, што ёй было вельмі камфортна на форуме, які яна, дарэчы, наведвала

ўпершыню. У прыватнасці, спецыялісту было цікава паглядзець, як сёння працуе беларускі тэатр — і ён, на яе погляд, быў прадстаўленым цікавымі формамі.

Пра асаблівую атмасферу, якая сёлета панавала на форуме, казаў драматург, акцёр, сцэнарыст, рэжысёр уласнага тэатра ў Екацярынбургу, заслужаны дзеяч мастацтваў Расійскай Федэрацыі, лаўрэат міжнароднай прэміі Станіслаўскага Мікалай Калядка.

— Упершыню я прыязджаў сюды ў 2011 годзе, але свята не запомнілася, мы адыгралі спектакль і з'ехалі, — кажа ён. — На гэты раз было адчуванне радасці, дабрыві, сяброўства. Я атрымаў шмат прыемных уражанняў.

А яшчэ вядомы рэжысёр зрабіў вялікі падручнік будучым зоркам беларускага тэатра. Ён набірае курс драматургаў у тэатральным інстытуце ў Екацярынбургу і запрашае на вучобу беларускіх хлопцаў і дзяўчат.

— Навучанне будзе бясплатнае, па квотах праграмы Расупрацоўніцтва, — удакладніў ён. — Галоўная ўмова — каб гэта была першая вышэйшая адукацыя. А ўзрост не мае значэння. Хто гатовы пераехаць з Беларусі на пяць гадоў у Екацярынбург, калі ласка.

А яшчэ Мікалай Калядка падарыў 12 тамоў, які ён выказаўся, збору асабістых твораў і п'ес яго вучняў абласной бібліятэцы. «Гэтага дакладна няма ў інтэрнеце, толькі ў кнігах, — заўважыў ён. — Магчыма, нехта захоча пачытаць».

Налі ЗІГУЛЯ.

СЁННЯ

Месяц

Першая квадра ў 5.32.
Месяц у сузор'і Рака.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	6.51	19.39	12.48
Віцебск —	6.39	19.30	12.51
Магілёў —	6.41	19.29	12.48
Гомель —	6.39	19.25	12.46
Гродна —	7.06	19.54	12.48
Брэст —	7.06	19.54	12.48

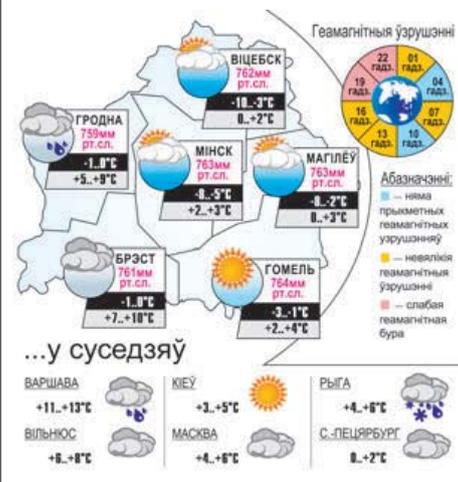
Імяніны

Пр. Аляксандра, Трафіма, Юльяна.
К. Амаліі, Віктара, Кірыла, Юстафія.

Фота Анатолія КЛЕШЧУКА

ЗАЎТРА

Даты Падзеі Людзі

29 САКАВІКА

1919 год — на з'ездзе беларускіх настаўнікаў Гродзеншчыны быў створаны Цэнтральны беларускі гродзенскі настаўніцкі савет. Арганізацыя сумяшчала функцыі прафсаюза і грамадскага органа па кіраўніцтве беларускімі навучальнымі ўстановамі Гродзенскай губерні. Галоўнымі задачы — каардынацыя работы, педагагічнае і арганізацыйнае забеспячэнне беларускіх школ Гродзеншчыны, абарона правоў беларускіх настаўнікаў, арганізацыя пастаяннай сувязі губернскага цэнтру (Гродна) з нацыянальнымі ўстановамі адукацыі ў павятах і валасцях, забеспячэнне іх кадрамі настаўнікаў, вучэбнай літаратурай.

1963 год — нарадзіўся Сяргей Львовіч Гумілеўскі, беларускі скульптар.

2013 год — Нацыянальны акадэмічны тэатр імя Янкі Купалы пасля трохгадовай рэканструкцыі адкрыўся абноўленым спектаклем «Паўлінка». Кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка браў удзел у адкрыцці тэатра.

1898 год — нарадзілася Вера Васілеўна Ісаева, расійскі скульптар, народны мастак РСФСР.

1908 год — нарадзіўся Уладзімір Аркадзевіч Кандэлакі, расійскі спявак і рэжысёр, народны артыст СССР, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР. Здымаўся ў фільмах «Пакаленне пераможцаў», «Хлопец з нашага горада».

1912 — даследчык Антарктыкі Роберт Скот зрабіў свой апошні запіс у дзённіку, не дайшоўшы некалькі кіламетраў да базавай стаянцы.

1934 — у газеце «Правда» ўпершыню з'явілася словазлучэнне «ТАСС упайнаважаны заявы», якое з тых часоў стала выкарыстоўвацца як уступная фраза ў афіцыйных заявах савецкага ўрада па міжнародных пытаннях, што распаўсюджваюцца па каналах ТАСС.

1972 год — у Маскве, Вашынгтоне і Лондане падпісана канвенцыя аб міжнароднай адказнасці за шкоду, прычыненую касмічнымі аб'ектамі.

1973 год — завершаны вывад узброеных сіл ЗША і іх саюзнікаў з Паўднёвага В'етнама.

СЯРГЕЙ ГРАХОЎСКІ:

«Калі ты ўсё спазнаў па поўнай меры / Не паспеў душою ачарсцвець, / Не бойся, што баліць часамі сэрца, — Яно ж таму і сэрца, каб балець».

УСМІХНЕМСЯ

Памыляюцца тыя, хто думае, што трэба абавязкова называць каханую жанчыну прыгажуняй. Яшчэ можна казаць пра яе сябровак: «Якія ж яны страшныя!»

— Добры дзень, мяне завуць Іван.

— Вельмі прыемна!

— Гэта ненадоўга.

— Але я толькі што вымыла валасы — яны не высахнуць...

— У нас ёсць фен!

У крайнім выпадку — прасі! У самым крайнім — нажніцы!

— Вось як можна так бессаромна красці?!

— Гэта ты так абураны ці хочаш навучыцца?

— Прывітанне! Як ты правёў водпуску ў санаторыі?

— Ды як на рабоце...

— Гэта значыць?

— Сядзіш, нічога не робіш і чакаеш абеда.

— Дарагая, мы выходзім праз пятнаццаць хвілін!

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчэнне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

ТЭЛЕФОНЫ ў МІНСКУ: прыёмная — 311 17 13 (гп./факс); адрэзаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.

ПРЫЁМНЫЯ РАКЛАМНЫЯ ТЭЛ./ФАКС: 311 17 27, e-mail: reklama@zviazda.by

Афіцыйна ацвержаны матэрыялы іншых арганізацый па надбортнаму адрасу: І. Меражаны не з'яўляюцца супадзеннем з меркаваннем рэдакцыі. Радавікі па сваім меркаванні адрываюць і публікую адрасаваныя ім пisma. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

www.zviazda.by

(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

Газета адрэдакваная ў Рэспубліканскім унітарным прапрыеце «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 10.558. Індэкс 63850. Зак. № 660.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

28 сакавіка 2023 года.